

На основу члана 39. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) и члана 32. Статута Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 25/05, 30/07, 17/12, 20/14, 39/16 и 26/17), Скупштина града Бања Лука је, на 22. сједници, одржаној 24.4. и 25.4.2018. године, донијела

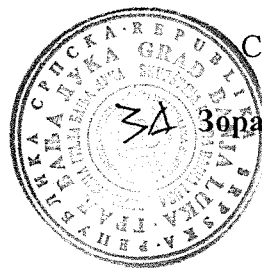
З А К Л Ј У Ч А К

о усвајању Извјештаја о реализацији Стратегије развоја града Бањалука у периоду 2007 – 2019. године, закључно са 2017. годином

1. Скупштина Града усваја Извјештај о реализацији Стратегије развоја града Бањалука у периоду 2007 – 2019. године, закључно са 2017. годином.

2. Овај закључак ступа на снагу са даном доношења, а биће објављен у Службеном гласнику Града Бања Лука.

Број: 07-013-258/18.

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА

Зоран Талић, дипл.правник

ДОСТАВЉЕНО:

1. Градоначелник,
2. Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање,
3. Одјељење за финансије,
4. Службени гласник Града,
5. Документација,
6. Евиденција, и
7. Архива.

ГРАД БАЊА ЛУКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ
И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Извјештај о реализацији
Стратегије развоја града Бања Лука у периоду
2007-2019. године
закључно са 2017. годином

Април, 2018. године

Садржај:

Увод.....	3
1. Методолошки приступ.....	4
2. Услови у којима је реализована Стратегија.....	6
3. Реализација Стратегије	8
3.1. Стратешки циљ С1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима...8	
3.2. Стратешки циљ С2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост	9
3.3. Стратешки циљ С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност	10
3.4. Стратешки циљ С4: Добро интегрисана локална заједница	12
3.5. Стратешки циљ С5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој.....	13
4. Закључци и препоруке.....	15
5. ПРИЛОГ : Детаљнији преглед реализације пројеката по стратешким циљевима ..	17

Преглед табела

Табела 1: Кретање буџетских прихода и расхода од 2010. до 2015. године (стр.8)

Табела 2: Стратешки циљ С1 и оперативни циљеви (стр.9)

Табела 3: Стратешки циљ С2 и оперативни циљеви (стр.10)

Табела 4: Стратешки циљ С3 и оперативни циљеви (стр.11)

Табела 5: Стратешки циљ С4 и оперативни циљеви (стр.12)

Табела 6: Стратешки циљ С5 и оперативни циљеви (стр.13)

Табела 7: Рекапитулација резултата реализације Стратегије (стр.15)

Табела 8 :Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С1 (стр.17)

Табела 9: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С2 (стр.37)

Табела 10: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С3 (стр.50)

Табела 11: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С4 (стр.59)

Табела 12: Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С5 (стр.66)

Увод

Стратегија развоја града Бања Лука у периоду 2007-2015. године (у даљем тексту: Стратегија), представља плански документ града Бања Лука, усвојен на сједници Скупштине града одржаној у априлу 2008. године.

Скупштина града Бања Лука на 39. сједници, одржаној 24.11.2015. године, донијела је Одлуку о измјени Одлуке о усвајању Стратегије развоја града Бања Лука за период од 2007-2015. године. Овом Одлуком, продужен је плански период важења Стратегије развоја града Бања Лука за наредне 4 године, односно закључно са 31.12.2019. године, у циљу реализације планираних и започетих пројеката.

Стратегија има за циљ да покрене све расположиве развојне потенцијале града Бања Луке, те отвори нову страницу у њеном развоју, на добробит свих грађана који су заинтересовани за добро осмишљен и вођен процес развоја града.

Стратегијом је утврђена визија развоја града Бања Лука.

Модеран европски град утемељен на људским правима у којем грађани и посјетиоци имају једнаке могућности да активно учествују у његовом животу и у којем млади имају посебно мјесто.

Безбједна, хумана урбана средина здравог живота са богатим културним и спортским садржајима у којој се препознају и вреднују предузетништво, знање, способност и постигнути резултати.

Документом Стратегије, утврђени су стратешки развојни циљеви, који су даље разрађени кроз оперативне циљеве, а исти на програме и пројекте. Стратешки циљеви су:

- ❖ C1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима
- ❖ C2: Диверзификована економска структура, која обезбјеђује пуну запосленост
- ❖ C3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност
- ❖ C4: Добро интегрисана локална заједница
- ❖ C5: Ревитализовано сеоско подручје Града, са обезбијеђеним условима за самоодрживи развој.

Саставни дио Стратегије је и програмско - пројектни дио који је у функцији реализације утврђених стратешких циљева и остваривању дефинисане визије развоја Града.

1. Методолошки приступ

Процес реализације Стратегије почео је након усвајања документа у Скупштини града кроз реализацију пројеката који представљају редовну активност Градске управе и њених институција. У складу са Методологијом процеса имплементације Стратегије развоја града Бања Лука, главну улогу у имплементацији Стратегије имају Градоначелник и Скупштина града, који истовремено имају функцију институције и функцију институционалног механизма. Они заједно са Одбором за праћење провођења Стратегије развоја града Бања Лука, имају улогу пратити и усмјеравати процес имплементације, те доносити одлуке о оцјени остварења стратешких циљева, оперативних циљева и програма и одлуке о усвајању ревидираног стратешког документа развоја града.

За припрему Извјештаја о реализацији Стратегије, учествовање у припреми и изради стратешких развојних докумената и развојних планова града Бања Лука и праћење реализације истих, у оквиру Градске управе, у складу са Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста у Градској управи града Бања Лука, од 01.01.2017. године, задужено је Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање.

Први Извјештај о реализацији Стратегије сачињен је три године након њеног усвајања, у марту 2011. године. Извјештај је обухватио анализу реализације документа и анализу услова у којима се одвијала реализација утврђених циљева, програма и пројеката у наведеном периоду. На основу извршених анализа, уочено је да постоји потреба за ажурирањем документа Стратегије. У складу с тим, израђен је Ревидирани програмско - пројектни дио Стратегије, усвојен на сједници Скупштине града у априлу 2012. године. У Ревидираном документу нису измијењени стратешки и оперативни циљеви. Ревидирани су сегменти који се тичу улагања и извора средстава намјењених за имплементацију пројеката. Ревидирани програмско – пројектни дио Стратегије садржи мањи број пројеката у односу на првобитни документ, односно чини га 112 пројеката укупне процијењене вриједности од око 850 милиона конвертибилних марака (КМ), при чему је процијењено учешће финансирања од стране Града око 500 милиона КМ.

Други Извјештај о реализацији Стратегије, израђен је и усвојен од стране Скупштине града у јануару 2014. године. Он је обухватио анализу реализације Стратегије закључно са стањем реализације пројеката на дан 30.11. 2013. године.

Трећи Извјештај о реализацији Стратегије, израђен је и усвојен од стране Скупштине града у априлу 2015. године. Он је обухватио анализу реализације Стратегије закључно са стањем реализације пројеката на дан 31.12. 2014. године.

Четврти Извјештај о реализацији Стратегије, израђен је током 2016. године, те усвојен од стране Скупштине града у априлу 2016. године. Он је обухватио анализу реализације Стратегије закључно са стањем реализације пројеката на дан 31.12. 2015. године.

Пети Извјештај о реализацији Стратегије, израђен је током 2017. године, те усвојен од стране Скупштине града у новембру 2017. године. Он је обухватио анализу реализације Стратегије закључно са стањем реализације пројеката на дан 31.12. 2016. године.

Дефинисани институционални оквир у процесу праћења реализације Стратегије чине Градоначелник и Скупштина града те Одбор за праћење провођења Стратегије развоја града (у даљем тексту: Одбор). Одбор је именован Одлуком о образовању повремених радних тијела Одбора за праћење провођења Стратегије развоја града Бања Луке у периоду 2016-2019. године, коју је Скупштина града донијела у марту 2017. године.

Одбор чине: три представника Градске управе, четири одборника Скупштине града и по један представник привредног сектора и сектора цивилног друштва. Задатак Одбора је да, у сарадњи са организационим јединицама Градске управе Града, прати поступак провођења

Стратегије у периоду од 2016-2019. године. Планирано је да Одбор врши функцију координације између интереса локалне заједнице, њених истакнутих представника, извршне власти и имплементатора програма и пројеката.

У овом Извјештају о реализацији Стратегије (у даљем тексту: Извјештај), дата је анализа реализације Стратегије закључно са 2017. годином. Основ за израду Извјештаја били су: Ревидирани програмско-пројектни дио Стратегије, те претходни извјештаји о реализацији које је усвојила Скупштина града као и Акциони план пројеката града Бања Лука за 2017. годину.

У Детаљнијем прегледу реализације пројеката по стратешким циљевима (сегмент 5. ПРИЛОГ), у складу са Ревидираним програмско - пројектним дијелом Стратегије, дати су сљедећи подаци о пројектима: назив пројекта, процијењена вриједност укупних улагања у конвертибилним маркама, до сада реализована средства у конвертибилним маркама закључно са 2017. годином, опис реализованих активности, период реализације, носилац имплементације те статус пројекта. Како се ради о редовном годишњем извјештавању, у табелама је фокус на подацима о реализацији активности током 2017. године.

Извјештај је припремљен на основу информација прикупљених од стране организационих јединица Градске управе Града Бања Лука, те институција и предузећа Града Бања Лука. Извјештајем су дате оцјене испуњења стратешких циљева кроз анализу реализације пројеката дефинисаних у оквиру оперативних циљева и програма у оквиру сваког стратешког циља.

2. Услови у којима је реализована Стратегија

На услове реализације Стратегије утицало је неколико значајних фактора.

Први од њих су посљедице финансијске кризе свјетских размјера које су условиле пад привредне активности које су се неповољно одразиле на буџет Града, као најзначајнијег извора финансирања дефинисаног у Стратегији.

Тренд кретања буџетских прихода и расхода града Бања Лука у последњих пет година, приказан је у Табели 1.

Табела 1. Кретање буџетских средстава и издатака у периоду 2013. до 2017. године

Година	План (КМ)	Реализација средстава (КМ)	Реализација издатака (КМ)
2013	180.932.000,00	172.716.577,44	174.293.734,07
2014	128.880.000,00	118.126.576,37	125.267.214,54
2015	118.730.000,00	120.857.783,29	113.818.547,76
2016	138.960.000,00	129.831.939,29	128.456.161,21
2017	229.722.000,00	231.421.409,00	222.157.984,00

* Приказани реализовани приходи и расходи (за посматране године) обухватају сва буџетска средства (порески и непорески приходи, трансери, примици за финансијску и нефинансијску имовину, примици од кредитних задужења и остали примици) као и буџетске издатке (текући расходи, трансери, издаци за финансијску и нефинансијску имовину, издаци за отплату дугова и остали издаци) у оквиру рачуноводственог фонда 01 (планирана буџетска средства), као и приходе и примитке и расходе и издатке реализоване у оквиру осталих рачуноводствених фондова (фондови 02, 03, 04 и 05, који се не планирају у оквиру редовног буџета).

*За 2017. годину приказана прелиминарна реализација буџетских средстава и буџетских издатака, како постоји могућност корекција (нису завршена сва књиговодствена евидентирања за 2017. годину), до израде Консолидованог извјештаја о извршењу Буџета Града Бања Лука за период 01.01.-31.12.2017. године

Тренд реализације буџетских прихода директно је утицао на тренд реализације пројеката из Ревидираног програмско-пројектног дијела Стратегије.

Посебан утицај на реализацију Стратегије имале су поплаве које су се десиле у 2014. години. Значајно су смањена средства за реализацију Стратегије која су преусмјерена на хитне интервенције санације штета и заштиту од поплава. Настале штете од поплава на подручју Града процјењене су на ссa 74.000.000,00 КМ.

Стратегијом је планирано да значајан извор финансирања пројеката буду претприступни фондови Европске уније. Напредак Босне и Херцеговине у процесу евроинтеграција одвијао се значајно спорије него што се то предвиђало у периоду израде документа. Током периода имплементације Стратегије развоја, Босни и Херцеговини, као потенцијалном кандидату за чланство у Европској унији, била су доступна само средства из прве двије компоненте ИПА фондова¹, при чему су средства у оквиру I компоненте намјењена углавном за помоћ у процесу транзиције и изградњи институција, углавном на државном или ентитетском нивоу. И поред тога, кроз процес програмирања ове компоненте, градска администрација је успјела да обезбиједи средства неколико значајних пројеката:

- Пројекат *Ремоделација и ревитализација тврђаве Кастел* (обезбијеђена средства Европске уније (ИПА фонд) у износу од 2,5 милиона евра за пројекат „Реконструкција и ремоделација цјелине 9 – Историјски музеј и источно двориште“ и 1,13 милиона евра за пројекат „Реконструкција и ремоделација цјелине 2 – Културни центар са пратећим садржајима“).
- Пројекат *Градски систем водоснабдјевања и одвођења отпадних вода у граду Бања Лука* (по потписаним споразумима, укупна вриједност пројекта била је 37.209.338,00

¹ http://europa.ba/?page_id=44268

КМ са сљедећим изворима финансирања: кредитна средства KfW банке у износу од 19.558.300,00 КМ; грант њемачке владе у износу од 7.823.320,00 КМ; грант из ИПА фонда у износу од 8.654.220,00 КМ и буџетска средства Града у износу од 1.173.498,00 КМ.

- Пројекат *Промоција Града Бањалука као пословног партнера и добијање BFC сертификата* (финасиран од стране њемачке Агенције за међународну сарадњу (GIZ) у износу од 20.000,00 КМ).

У оквиру програма прекограничне сарадње, као и регионалних и транснационалних програма, локалне заједнице имају могућност за предају пројеката иако се позиви објављују ријетко и велика је конкуренција за добијање грант средстава. И поред тога, градска администрација је, заједно са својим институцијама, у складу са објављеним позивима припремала пројектне приједлоге и била учесник одређених пројеката.

Међутим, чињеница да Босна и Херцеговина, до краја 2017. године, још увијек није добила статус кандидата за чланство у Европској унији и на тај начин није имала могућност да користи значајнија донаторска средства, представљала је значајно ограничење у реализацији Стратегије.

Као четврти значајан фактор који је негативно утицао на процес реализације Стратегије, била је примјена Закона о јавно - приватном партнерству. Овај закон је у Републици Српској ступио на снагу средином 2009. године. Стратегијом је било планирано да многи, финансијски значајни пројекти, буду финансирани кроз јавно - приватно партнерство, што се у досадашњем периоду реализације Стратегије, није десило. Приватни партнери, вјероватно због дуге и компликоване процедуре предвиђене законом, нису исказали довољан интерес за овом врстом сарадње.

У току 2017. године, покренуте су активности на реализацији пројеката по моделу јавно-приватног партнерства као и другим видовима сарадње са приватним партнерима. Ипак, у наставку реализације пројеката из Стратегије, као и приликом израде нове Стратегије, потребно је изнаћи модалитете за финансирање пројеката по наведеном моделу јавно-приватног партнерства.

3. Реализација Стратегије

У наредним поглављима дат је кратак опис реализације Стратегије по стратешким циљевима, анализа степена реализације пројеката и разлози који су утицали да се поједини пројекти не реализују у планираном обиму и периоду. Такође, дате су информације и о реализацији пројекта планираних Акционим планом пројеката града Бања Лука за 2017. годину у оквиру стратешких циљева.

Детаљније информације о реализацији сваког појединачног пројекта приказане су у прилогу овог извјештаја (Прилог: Детаљнији преглед реализације пројеката по стратешким циљевима).

3.1. Стратешки циљ С1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима

Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима подразумева успостављање савременог начина управљања градом и унапређење рада градске администрације, како би се могло одговорити потребама развоја и захтјевима грађана. Стратешки циљ се остварује кроз реализацију оперативних циљева како је наведено у Табели 2.:

Табела 2. Стратешки циљ С1 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
С1: Одрживи развој и већа ефикасност у управљању ресурсима	С1:О1 Кључно учешће Града у располагању и управљању ресурсима
	С1:О2 Рационално искориштен простор
	С1:О3 Очувана и унапријеђена животна средина
	С1:О4 Лидер енергетске ефикасности
	С1:О5 Повећана ефикасност градске администрације
	С1:О6 Уравнотежен развој урбаног подручја града

Оперативни циљ С1:О1, везан је за кључно учешће Града у располагању и управљању ресурсима односи се на измјене законског оквира у располагању локалним ресурсима и није у надлежности Града. Због тога није детаљније разрађен. Међутим, постоји потреба Града да заузме активну улогу у припреми и доношењу нових или измјене постојећих прописа из области локалне самоуправе. Важно је констатовати да је Град покренуо више иницијатива за промјену законског оквира којим би се омогућило ефикасније кориштење ресурса. Како је претходним Извјештајем наглашено, Закон о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе, представља реализован пројекат у смислу овог стратешког циља. У прилог томе је и иницијатива која се односила на измјене и допуне Закона о локалној самоуправи. Активности на реализацији овог циља одвијају се континуирано, до краја периода реализације Стратегије па у оквиру оцјене реализације пројеката, наведени пројекти имају статус: реализација у току.

Анализом података о имплементацији пројеката у оквиру стратешког циља С1, може се закључити следеће:

Стратешки циљ С1 обухвата 36 пројеката, од чега је:

- ❖ У потпуности реализовано 12 пројеката;
- ❖ Континуирано се реализују активности у оквиру 21 пројекта;
- ❖ Нису реализоване активности у оквиру 3 пројеката.

У потпуности је реализовано 12 пројеката, а од преосталих 24 пројеката, у току је реализација активности у оквиру њих 21, што представља проценат реализације од 88% преосталих пројеката у оквиру овог стратешког циља.

Потребно је имати у виду да је су одређени пројекти реализовани у финансијски већем износу од оног који је планиран Ревидованим програмско-пројектним дијелом Стратегије (C1:O2:ПГ1:Пр3 Успостављање индустријских зона или C1:O6:ПГ1:Пр3 Изградња спортских игралишта (дјечијих и за рекреацију), при чему је само у 2017. години реализован износ од 691.892,22 КМ), али због чињенице да се активности реализују и даље, као и да нису одређени квантитативни индикатори реализације ових пројеката у наведеном планском периоду, њихов статус је и даље: реализација у току. Посебно је значајно нагласити имплементацију низа активности у оквиру пројекта C1:O5:ПГ1:Пр3 „Управљање имовином“, чији је циљ систематично и планско управљање разноликим портфељом имовине, те њено оптимално кориштење.

Акционим планом пројеката града за 2017. годину, у оквиру овог стратешког циља било је планирано за реализацију 13 пројеката, у вриједности од 3.426.978,88 КМ. Реализоване су активности у оквиру свих пројеката у вриједности од 2.867.491,49 КМ.

Финансијска средства која су до сада уложена у реализоване пројекте или оне чија је реализација у току износи сса 85.960.647,76 КМ, према информацијама организационих јединица. Потребно је имати у виду да се ради о значајним инфраструктурним пројектима, те да су уложена средства вјероватно утрошена и у већем износу.

Према информацијама добијених од стране имплементатора пројеката, најзначајнији разлози због којих пројектне активности нису реализоване уопште или у још значајнијем обиму од наведеног су углавном недостатак финансијских средстава, као и непостојање адекватног законског оквира потребног за имплементацију пројекта у почетном периоду реализације за одређене пројекте. Такође, од реализације једног пројекта се одустало јер анализом обима активности и финансијских могућности, нашло адекватно организационо рјешење.

Такође, потешкоће у реализацији се односе и на чињенице да су дефинисани пројекти комплексни за имплементацију, те да је њихову реализацију потребно планирати кроз више фаза. Овакав начин планирања, утицао би позитивно на финансирање активности и на аналитичко праћење реализације пројеката.

3.2. Стратешки циљ C2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост

Овај циљ односи се на ширење економских активности у складу са просторном расположивости природних ресурса за раст и развој привреде. Активности су усмјерене на подстицање улоге Града у максимизацији резултата на бази ресурса којима Град располаже с циљем покретања привредне активности и раста броја нових радних мјеста те очување постојећих.

Стратешки циљ се остварује кроз реализацију оперативних циљева како је наведено у Табели 3.:

Табела 3. Стратешки циљ C2 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
C2: Диверзификована економска структура која обезбјеђује пуну запосленост	C2:O1 Већа конкурентска способност Града у привлачењу инвестиција у производне капацитете
	C2:O2 Повећана запосленост
	C2:O3 Валоризоване предности административног, економско-финансијског, образовног, културног и здравственог центра

	C2:O4 Интензивна кооперација између Градске администрације и пословне заједнице
	C2:O5 Обогаћени културни, спортски и туристички садржаји

Анализом података о имплементацији пројеката у оквиру стратешког циља C2, може се закључити следеће:

Стратешки циљ C2 обухвата 27 пројеката, при чему је:

- ❖ У потпуности реализовано 8 пројеката;
- ❖ Континуирано се реализују активности у оквиру 14 пројеката;
- ❖ Нису реализоване активности у оквиру 5 пројеката.

У потпуности је реализовано 8 пројеката, а од преосталих 19 пројеката, у току је реализација активности у оквиру њих 14, што представља проценат реализације од 74% преосталих пројеката у оквиру овог стратешког циља.

Акционим планом пројеката града за 2017. годину, у оквиру овог стратешког циља било је планирано за реализацију 9 пројеката, у вриједности од 2.617.542,28 КМ. Реализоване су активности у оквиру свих пројеката, а финансијска вриједност реализованих пројеката била је 1.462.497,19 КМ.

Финансијска средства која су до сада уложена у реализоване пројекте и пројекте који су у реализацији износи сса 66.326.572,08 КМ, према информацијама организационих јединица.

У оквиру овог стратешког циља, планирана је имплементација значајних капиталних пројеката попут изградње конгресног центра, концертне дворане, изградња и унапређење здравствено-туристичког центра „Српске топлнице“ и др.

За реализацију ове врсте пројеката, потребна је сарадња са релевантним ентитетским министарствима с циљем проналазка оптималних начина финансирања њихове реализације. Такође, потребно је извршити додатне анализе за реализацију пројеката по моделу јавно-приватног партнерства како би се могле покренути иницијативе да се ови пројекти понуде приватним инвеститорима као могућност за заједничку сарадњу и партнерство са Градом у будућем периоду.

Анализом информација имплементатора, један пројекат (C2:O3:ПГ2:Пр1: Студија градске ренте) није реализован јер је важећим законским рјешењем реализован његов циљ. За неке од пројеката не постоји ни интерес приватних инвеститора (C2:O3:ПГ1:Пр1: Програм зона унапређења пословања - ВІD центри).

3.3. Стратешки циљ C3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност

Реализацијом овог стратешког циља, планирано је обезбиједити развој комуналне инфраструктуре који неће представљати ограничавајући фактор реализације других постављених циљева, а истовремено ће омогућити подизање квалитета живота у граду на виши ниво. У том контексту, здравствена заштита становништва третирана је као фактор и саставни дио савремене комуналне инфраструктуре те као потенцијални генератор развоја. Паралелно с бољом комуналном опремљеношћу, јавља се и потреба квалитетнијег обликовања простора, у функцији хуманог становања грађана и достизања стандарда становања развијених европских земаља. У ширем оквиру инфраструктурне опремљености

Града је и изградња станова за омладинску популацију и за породице с више дјеце, а све у циљу спречавања пријетеће демографске депопулације и укључивања Бања Луке у реализацију популационе политике Републике Српске.

Стратешки циљ С3 се остварује кроз реализацију оперативних циљева како је наведено у Табели 4.:

Табела 4. Стратешки циљ С3 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
С3: Инфраструктурна ефикасност и ефективност	С3:О1 Развијена техничка инфраструктура за обезбјеђење комуналних услуга за града на нивоу стандарда развијених европских градова
	С3:О2 Лидер у пружању здравствених услуга
	С3:О3 Стамбена изградња у функцији популационе политике и хуманог становања.

Анализом података о имплементацији пројеката у оквиру стратешког циља С3, може се закључити сљедеће:

Стратешки циљ С3 обухвата 24 пројекта, при чему је:

- ❖ У потпуности реализовано 4 пројекта;
- ❖ Континуирано се реализују активности у оквиру 15 пројеката;
- ❖ Није реализовано 5 пројеката.

У потпуности су реализована 4 пројекта, а од преосталих 20 пројеката, у току је реализација активности у оквиру њих 15, што представља проценат реализације од 75% преосталих пројеката у оквиру овог стратешког циља.

Акционим планом пројеката града за 2017. годину, у оквиру овог стратешког циља било је планирано за реализацију 7 пројеката, у вриједности од 9.800.000,00 КМ. Реализоване су активности у оквиру 6 пројеката, а финансијска вриједност реализованих пројеката је 3.945.289,48 КМ. Важно је нагласити, да су у оквиру овог циља, реализоване активности на реализацији најзначајнијег градског инфраструктурног пројекта у 2017. години „Изградња Еко-топлане“. Такође, већина пројеката из области саобраћаја, планираних и уговорених у 2017. години, су дјелимично реализовани, а исти ће се наставити реализовати и током 2018. године иако је почетак њихове реализације и укупна планирана вриједност пројекта обухваћена била планом за 2017. годину (инвестиције). Такође, овде су и пројекти које Град реализује у сарадњи са ЈП „Путеви“ РС и чија је финансијска вриједност обухваћена била документом акционог плана, али како још увијек нису завршени, финансијска вриједност њихове реализације није утврђена.

Финансијска средства која су до сада уложена у реализоване пројекте и пројекте који су у реализацији износи сса 116.911.080,10 КМ, према информацијама организационих јединица.

Анализом пројеката у оквиру овог стратешког циља и информација добијених од стране имплементатора, у оквиру редовног рада Градске управе, реализован је одређени број додатних активности у оквиру ових пројеката, а који нису детаљно наведени у програмско-пројектном дијелу документа.

У оквиру овог циља налазе се значајни инфраструктурни пројекти који нису само од стратешког значаја за развој града Бања Лука, већ и Републике, те су везани за планове и стратешка одређења ентитетских институција, на које Град нема директан утицај али може препознати свој интерес и према њему се укључити у њихову реализацију.

Најзначајнији разлог за недовољну реализацију пројеката је недостатак финансијских средстава. Такође, неопходан фактор за реализацију пројеката овог стратешког циља у

будућности је и интензивнија сарадња са релевантним ентитетским институцијама, како приликом реализације активности, тако и приликом извјештавања.

3.4. Стратешки циљ С4: Добро интегрисана локална заједница

Конкурентска позиција локалне заједнице све више зависи од знања и добро осмишљеног властитог развоја, који подразумијева активан допринос њених свих актера. Реализација овог стратешког циља, обезбјеђује бољу укљученост и координацију свих актера локалне заједнице у рјешавању проблема и креирању развоја града. Као резултат, очекује се ефикаснији систем управљања јавном администрацијом, који је подржан савременим информационо-технолошким рјешењима, са усвојеним и прихваћеним моделима друштвено одговорног понашања представника приватног, јавног и цивилног сектора.

Стратешки циљ С4 реализује се кроз оперативне циљеве како је наведено у Табели 5.:

Табела 5. Стратешки циљ С4 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
С4: Добро интегрисана локална заједница	С4:О1 Висок ниво одговорности предузећа, институција, установа и појединаца за развој властите средине
	С4:О2 Лица са умањеном радном способношћу и тешкоћама у кретању укључена у привредни и друштвени живот града
	С4:О3 Бања Лука - град информатике;
	С4:О4 Социјална укљученост и смањење сиромаштва
	С4:О5 Реализовани приоритети омладинске политике града

Анализом података о имплементацији пројеката у оквиру стратешког циља С4, може се закључити следеће:

Стратешки циљ С4 обухвата 17 пројеката, при чему је:

- ❖ У потпуности реализовано 5 пројекта;
- ❖ Континуирано се реализују активности у оквиру 7 пројеката;
- ❖ Није реализовано 5 пројеката;

У потпуности су реализована 5 пројекта, а од преосталих 12 пројекта, у току је реализација активности у оквиру њих 7, што представља проценат реализације од 58% преосталих пројеката у оквиру овог стратешког циља.

Акционим планом пројеката града за 2017. годину, у оквиру овог стратешког циља било су планирана за реализацију 2 пројекта, у вриједности од 36.000,00 КМ. Реализоване су активности у оквиру наведених пројеката, а финансијска вриједност реализованих пројеката је 1.221.264,60 КМ.

Финансијска средства која су до сада уложена у реализоване пројекте и чија је реализација у току износи сса 15.311.388,82 КМ, према информацијама организационих јединица.

На реализацију пројеката у оквиру овог стратешког циља директно су утицала буџетска средства којима се финансирају социјални програми. Континуирано се реализују активности у оквиру дефинисаних пројеката у складу са расположивим средствима. Поред буџетских средстава, градска администрација, у овој области, континуирано је кандидовала пројекте за финансирање од стране донатора како би се обезбиједила и додатна средства за реализацију активности. У оквиру овог циља, дефинисани су пројекти који подразумијевају активан допринос свих актера локалне заједнице у њиховој реализацији, те је у складу с тим веома

значајно стварање развојних партнерстава са другим организацијама, посебно цивилног друштва.

Такође, овим стратешким циљем планирани су и вриједни информационо-комуникациони инфраструктурни пројекти, на чију је имплементацију значајно утицао недостатак финансијских средстава. Потребно је у будућем периоду сагледати могућност проналаска одговарајућих партнера на реализацији ових пројеката и адекватног финансијског аранжмана за њихово финансирање.

3.5. Стратешки циљ C5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој

Овај стратешки циљ обезбјеђује привредну и демографску обнову сеоског подручја и стварање услова за његов дугорочно одрживи развој. Реализација циља значи постизање модификоване демографске структуре сеоског подручја, са већим учешћем становништва у радној и репродуктивној доби, што је основни услов његовог дугорочно одрживог развоја. На овај начин, стварају се претпоставке за усклађен развој урбаног и сеоског подручја, како с аспекта њихове привлачности за живот и рад, тако и са аспекта међусобног усклађивања развојних потреба.

Стратешки циљ C5 реализује се кроз оперативне циљеве како је наведено у Табели 6.:

Табела 6. Стратешки циљ C5 и оперативни циљеви

Стратешки циљ	Оперативни циљ
C5: Ревитализовано сеоско подручје града са обезбјеђеним условима за одрживи развој	C5:O1 Усклађен развој сеоског подручја града
	C5:O2 Створени услови за интегрални развој сеоског подручја
	C5:O3 Очуване и унапређене природне вриједности сеоског подручја града

Анализом података о имплементацији пројеката у оквиру стратешког циља C5, може се закључити сљедеће:

Стратешки циљ C5 обухвата 8 пројеката, при чему је:

- ❖ У потпуности реализована 2 пројекта;
- ❖ Континуирано се реализују активности у оквиру 4 пројекта;
- ❖ Нису реализована 2 пројекта;

У потпуности су реализована 2 пројекта, а од преосталих 6 пројеката, у току је реализација активности у оквиру њих 4, што представља проценат реализације од 67% преосталих пројеката у оквиру овог стратешког циља.

Акционим планом пројеката града за 2017. годину, у оквиру овог стратешког циља било је планирано за реализацију 2 пројекта, у вриједности од 4.675.717,61 КМ. Реализоване су активности у оквиру наведених пројеката, а финансијска вриједност реализованих пројеката је 1.993.381,29 КМ.

Финансијска средства која су до сада уложена у реализоване пројекте и пројекте чија је реализација у току, према информацијама организационих јединица и градских јавних институција износи 27.673.187,72 КМ,

Анализом информација о разлозима недовољне реализације пројеката у оквиру овог стратешког циља, може се закључити да су то недостатак финансијских средстава и сложеност при реализацији пројеката јер је за пројекте у оквиру овог циља, карактеристично је да се активности проводе у неколико организационих јединица и градских институција што утиче на ниво координације активности у области овог стратешког циља. Зато је, за будући стратешки период, важно прецизније одредити надлежну организациону јединицу или градску институцију, која ће бити носилац имплементације оваквих пројеката. Ово би допринијело ефикаснијој координацији активности, бољем планирању и активности и буџетских средстава као и бољој имплементацији пројеката. Такође, потребно је имати у виду да за оснивање Центра за сертификацију пољопривредних производа, Град није ни надлежан, али постоји интерес за реализацију наведеног пројекта.

4. Закључци и реализација препорука из претходног периода

Рекапитулација реализације пројеката Стратегије по стратешким циљевима дата је у Табели 7.

Табела 7. Рекапитулација резултата реализације Стратегије

	Укупан број пројеката	Реализовано	Реализација у току	Није реализовано	Процјењена финансијска вриједност до сада уложених средстава у пројекте по стратешким циљевима (KM)
Стратешки циљ 1	36	12	21	3	85.960.647,76
Стратешки циљ 2	27	8	14	5	66.326.572,08
Стратешки циљ 3	24	4	15	5	116.911.080,10
Стратешки циљ 4	17	5	7	5	15.311.388,82
Стратешки циљ 5	8	2	4	2	27.673.187,72
Укупно	112	31	61	20	312.182.876,48

Закључци

Закључци на основу анализе до сада постигнутих резултата у реализацији Стратегије:

- Процес реализације Стратегије одвија се под негативним утицајем економске кризе још од 2008. године. Евидентан је пад изворних буџетских прихода, а тренд реализације буџетских прихода директно је утицао на тренд реализације пројеката из Ревидираног програмско-пројектног дијела Стратегије.
- Поплаве које су се десиле на подручју Града у мају и августу 2014. године, утицале су на смањење средстава за реализацију пројеката из Стратегије и њихово преусмјеравање у реализацију хитних интервенција и санацију штета од поплава. Настале штете од поплава на подручју Града процјењене су на ссa 74.000.000,00 KM².
- Јавно - приватно партнерство, планирано као један је од основних модела финансирања пројеката, није реализовано због недовољне заинтересованости приватних партнера, а због компликоване процедуре дефинисане Законом о јавно приватном партнерству у Републици Српској.
- Носиоци имплементације пројеката, приликом израде својих годишњих планова, требају јасније исказати финансијске потребе у буџету за реализацију пројеката из Стратегије;
- Имајући у виду претходне закључке као и друге услове у којима је Стратегија реализована, досадашњи степен реализације пројеката са процентом реализације од 82%, у контексту утврђеног планског периода, могао би се оцијенити као релативно задовољавајући.

² Подаци из Елабората о процјењеним штетама на подручју града Бања Лука проузрокованим елементарном непогодом – поплавом у периоду од 16.05. до 26.05.2014. године и Елабората о процјењеним штетама на подручју града Бања Лука проузрокованим елементарном непогодом у периоду од 6.8. до 11.8.2014. године и непогодом од 16. на 17.8.2014. године, усвојених од стране Скупштине града.

Реализација препорука из претходног периода

У току 2017. године, Градска управа је приступила реализацији препорука из претходног периода које су се односиле на унапређење процеса стратешког планирања и побољшање резултата у реализацији важеће Стратегије:

- Узимајући у обзир како је текао процес реализације важеће Стратегије, те чињеницу да је од њене израде прошло 10 година током којих је дошло до значајних промјена у друштвено-економском систему, као и да је градска администрација током 2017. године покренула низ значајних и нових пројеката који треба да буду основа за нове стратешке правце развоја Града, Скупштина града је на сједници одржаној 07.09.2017. године, донијела Одлуку о приступању процесу израде Стратегије развоја Града Бања Лука у периоду од 2018. до 2027. године у складу са Методологијом за интегрисано планирање локалног развоја (МиПРО), прихваћеном и препорученом од стране ентитетских влада и Савеза општина и градова из оба ентитета. МиПРО методологија је усклађена са постојећим законским оквиром којим је дефинисано планирање развоја на локалном нивоу, гдје је локална управа носилац процеса израде и имплементације стратегије, уз максимално укључивање и свих других актера у локалној заједници, уз поштовање принципа одрживости и социјалне укључености. Израда нове Стратегије развоја Града Бања Лука реализује се у оквиру пројекта *Локални интегрисани развој – ЛИР* (у даљем тексту: ЛИР), у коме Град Бања Лука учествује као партнерска јединица локалне самоуправе, кога имплементира Развојни програм Уједињених нација (у даљем тексту: УНДП), а финансира Европска унија. Активности на изради нове Стратегије развоја Града су у току.
- У оквиру процеса израде нове Стратегије развоја, формализовано је Партнерство за развој града Бања Лука, као кључни механизам за учешће заједнице у управљању локалним развојем, усмјереног ка остваривању утицаја грађана на одлучивање о економском и друштвеном развоју, те заштити животне средине у граду Бања Лука. Чине га представници јавног и приватног сектора, као и представници сектора цивилног друштва. Конститутивни састанак Партнерства за развој, одржан је 13.3.2018. године.
- За потребе праћења важеће Стратегије развоја, у складу са новом организационом структуром Градске управе и Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацијом радних мјеста Градске управе од 01.01. 2017. године, утврђени су носиоци имплементације пројеката из важеће Стратегије.
- Покренуте су активности на активнијој реализацији пројеката по моделу јавно-приватног партнерства као и другим видовима сарадње са приватним партнерима. У сарадњи са стратешким партнером, реализован је најзначајнији пројекат у 2017. години *Изградња „Еко-топлане“ Бања Лука*, док су активности на реализацији пројеката *Изградња спортске дворане – Гимназија* и *Модернизација јавне расвјете на подручју града* рађене с циљем имплементације пројеката по моделу јавно-приватног партнерства, а у смислу стварања предуслова за реализацију.
- Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање је покренуло активности на дефинисању потенцијалних области реализације и евентуалних пројеката које би било могуће реализовати по моделу јавно-приватног партнерства у циљу припреме трогодишњег Плана пројеката јавно-приватног партнерства града Бања Лука.

5. ПРИЛОГ : Детаљнији преглед реализације пројеката по стратешким циљевима

Табела 8. Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циљ С1 (стање 31.12.2017. године)

Редни број	Назив пројекта	Процењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ (буџет Града и остали извори)	Опис реализованих активности	Период реализације	Имплементатори пројекта	Статус пројекта/ Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С1: ОДРЖИВИ РАЗВОЈ И ВЕЋА ЕФИКАСНОСТ У УПРАВЉАЊУ РЕСУРСИМА							
С1:О1: КЉУЧНО УЧЕШЋЕ ГРАДА У РАСПОЛАГАЊУ И УПРАВЉАЊУ РЕСУРСИМА							
С1:О1:ПГ1: Промјене законског оквира у локалним ресурсима							
1.	С1:О1:ПГ1:Пр1 Хармонизација прописа који регулишу располагање и управљање локалним ресурсима	Н/а	Н/а	Појашњење дато у сегменту 3.1. Извјештаја.	2008 - 2019	Савез општина и градова РС, Министарство локалне самоуправе РС	Реализација у току.
2.	С1:О1:ПГ1:Пр2 Уставно регулисање темељног облика својине јединица локалне самоуправе	Н/а	Н/а	Појашњење дато у сегменту 3.1. Извјештаја.	2012 - 2019	Савез општина и градова РС, Министарство локалне самоуправе РС и Министарство правде РС	Реализација у току.
С1:О2: РАЦИОНАЛНО ИСКОРИШТЕН ПРОСТОР							
С1:О2:ПГ1: Намјена простора							
3.	С1:О2:ПГ1:Пр1 Усвајање просторног плана за период до 2030. године	700.000,00	795.600,00	На сједници Скупштине града Бањалука одржаној 03.04.2014. године усвојен је Просторни план града Бањалука („Службени гласник града Бањалука“ број 11/14).	2011 - 2014	Одјељење за просторно уређење	Реализовано.

4.	C1:O2:ПГ1:Пр2 Просторни план подручја спортско-рекреативног и сајамског комплекса у насељу Залужани	100.000,00 Град Бањалука 50% Општина Лакташи 50%	Донешена Одлука о изради Просторног плана подручја спортско-рекреативног и сајамског комплекса у насељу Залужани („Службени гласник града Бањалука“ број 39/08) - потписан оквирни споразум између Града Бањалука и Општине Лакташи - Планом и програмом рада Одјељења за просторно уређење у 2017. години није била предвиђена израда наведеног Плана због преноса права власништва на Министарство унутрашњих послова РС, већег дијела дефинисаног обухвата у току 2015. и 2016. године, као и покретања израде Урбанистичког плана града Бања Лука. Предлаже се прекид реализације пројекта.	2008 - 2019	Одјељење за просторно уређење	Реализација у току.
5.	C1:O2:ПГ1:Пр3 Успостављање индустријских зона града	340.000,00	Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање У току 2017. године, у Пословној зони „Раифи – Бања Лука“ изграђене су саобраћајнице са комплетном инфраструктуром (II фаза извођења радова) у вриједности од 966.685,53 КМ. Радови су изведени у склопу пројекта „РАСТ“, гдје је донатор USAID учествовао са 55% финансијских средстава, а Град Бања Лука је подржао пројекат са 45%. Остали дио новчаних средстава је утрошен пројектно-техничку документацију и ангажовања надзорног органа за фазу II. У другој фази извођења радова урађено је следеће: - саобраћајнице у дужини од 468 м - цјевоводи у дужини од 468 м - кишна канализација у дужини од 468 м - фекална канализација у дужини од 468 м - кабловска канализација у дужини од 468 м - вањска расвјета у дужини од 468 м. Финансијска вриједност пројекта (фаза II) била је: 983.638,83 КМ – Град 451.961,80 КМ; донатор 531.677,03 КМ. Укупно вриједност пројекта у току 2016. и 2017. године била је : 3.013.852,58 КМ (Град 2.499.128,85; донатор 531.677,03).	3.013.852,58	Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање	Реализација у току.

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															</
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

					односа за изградњу нове саобраћајнице за гробље. У току 2017. године, није било инвестиција.				
C1:O2:ПГ2: Урбана ревитализација и обнова града									
8.	C1:O2:ПГ2:Пр1 Заштита паркова и зелених површина	1.000.000,00	45.630,00		„Инвентаризација, валоризација и атрибутизација дрвореда са анализом здравственог стања за потребе катастра Градске управе, Града Бања Лука“ (I фаза). Вриједност набавке 26.676,00KM. У току 2017. године, „Инвентаризација, валоризација и атрибутизација дрвореда са анализом здравственог стања за потребе катастра Градске управе, Града Бања Лука“ (II фаза). Вриједност набавке 18.954 KM.	2008 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.	
9.	C1:O2:ПГ2:Пр2 Изградња нових тргова	8.000.000,00	2.530.886,41		Пројекне активности реализују се у складу са финансијским могућностима. До сада реализоване активности на поплачању Трга српских владара у периоду 2009/2010. године. Уложена средства из буџета Града су 2.100.000,00KM. Радови на изградњи прве фазе поплачања од зграде Градске управе до Палате председника РС (90 метара) започели су 25.09.2017. године и исти ће бити завршени у првом кварталу 2018. године. Уговорена цијена прве фазе износи 430.886,41KM.	2008 - 2019	Одјељење за саобраћај и путеве	Реализација у току.	
10.	C1:O2:ПГ2:Пр3 Изградња нових и реконструкција постојећих паркова	14.000.000,00			Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2008 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Није реализовано.	
11.	C1:O2:ПГ2:Пр4 Уређење обала Врбаса	30.000.000,00	159.902,46		У својен регулациони план за уређење обала Врбаса. Трошкови израде регулационог плана износили су 159.902,46 KM. Урађен је пројектни задатак за регулацију Врбаса у урбаном подручју, и достављен Министарству пољопривреде, водопривреде и шума, ради изналажења средстава за израду пројектне документације. У току је тендерска процедура у Министарству за одабир пројектаната. Аплицирано код УНДП-а за израду пројектне документације „Главни пројекат уређења водног режима и корита ријеке Врбас кроз урбано подручје града Бањалука“. Овај пројекат	2009 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.	

				финансира се у потпуности донаторским средствима УНДП-а. Од стране УНДП-а израда пројектне документације је уговорена са пројектном кућом „Завод за водопривреду“ из Бијељине. Пројектанти су завршили идејно рјешење за 19,5 km Врбаса на урбаном подручју града. Пројекат је прихваћен и на основу идејног рјешења издате су смјернице од стране ЈУ „Воде Српске“ за израду главног пројекта. У току су обимни истражни радови на терену дуж 19,5 km водотока кроз урбаном подручје.			
12.	C1:O2:ПГ2:Пр5 Суфинансирање изградње ботаничке баште	1.000.000,00	202.000,00	Град Бања Лука, у сарадњи са партнерима Пољопривредни факултет-Институт за воћарство, виноградарство и хортикултуру, ПМФ Бањалука, Шумарски факултет, Завод за студије и пројектовање Бањалука и Урбанистички завод РС, континуирано реализовао активности на овом пројекту од 2009. године до 2013. године.	2009 - 2013	Одјељење за привреду	Реализован.
13.	C1:O2:ПГ2:Пр6 Легализација нелегално изграђених објеката	1.500.000,00	84.208,00	Провођење процедура легализације одвија се континуирано у складу са законским и подзаконским актима. Измјенама и допунама Закона о уређењу простора и грађењу дефинисан је рок за подношење захтијева, однос исти је 31.12.2016.године. У Одјељењу за просторно уређење је од 2008.године, па закључно са 31.12.2016. године, укупно запримљено 19.511 захтјева за легализацију бесплатно изграђених објеката на подручју Града Бањалука. Највећи одзив за легализацију објеката био у току 2016. године када је поднесено 8.308 захтјева, односно 43% од укупног броја захтјева. Остварени приходи од трошкова уређења и ренте у поступку легализације за период од 01.01 до 31.12.2017. године је 538.107,59 КМ. Укупно остварен приход од легализације у периоду 2009-2017. године је 9.924.781,05 КМ.	2009 - 2019	Одјељење за просторно уређење и Одјељење за инспекцијске послове	Реализација у току.

C1:O3: ОЧУВАНА И УНАПРИЈЕЂЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА								
C1:O3:ПГ1: Пречишћавање отпадних вода и управљање отпадом								
14.	C1:O3:ПГ1:Пр1 Градски систем водоснабјевљања и одвођења отпадних вода у Граду Бања Лука	37.209.338,00	37.209.338,00	37.209.338,00	Начин финансирања: - из буџета Града износ од 1.173.498,00 KM закључно са 2014. годином; - кредитна средства KfW банке у износу од 19.558.300,00 KM; - грант од стране немачке владе у износу од 7.823.320,00 KM и грант из IPA фонда у износу од 8.654.220,00 KM.	Пројекат се реализује у континуитету. ЛОТ 1: замјена постојећег цјевовода од фабрике воде до Градског моста, изградња секундарног дистрибутивног цјевовода и замјена постојећег секундарног система у МЗ „Кочићев вијенац“ – реализација завршена 2013. године; ЛОТ 2: изградња резервоара за зону I укључујући и доводни цјевовод, изградња резервоара за зону II укључујући потисни цјевовод, изградња пумпне станице и изградња секундарног дистрибутивног система за зону II и III Тушине – реализација у току, планиран завршетак за 2015. годину; ЛОТ 3: Канализација Карановац - Новоселија, колектор за канализацију на десној обали Врбаса са припадајућом секундарном мрежом, колектор за канализацију на лијевој обали Врбаса са дијелом припадајуће секундарне мреже, претпумпне станице и колектор за канализацију на десној обали Врбаса (од психијатрије до споја са постојећим код потока Јуларац - реализација завршена у 2014. години.	Одјељење за комуналне послове - Јединица за имплементацију пројекта 2008 - 2015	Реализовано.
15.	C1:O3:ПГ1:Пр2 Израда студије за пројекат „Изградње колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода“	200.000,00				Урађен генерални пројекат. Израђена документација потребна за реализацију пројекта према правилима „жуће књиге“.	Одјељење за комуналне послове 2011 - 2013	Реализовано.
C1:O3:ПГ2: Систем управљања животном средином								
16.	C1:O3:ПГ2:Пр1 Израда Локалног еколошког акционог плана за заштиту животне средине	93.800,00	93.800,00	93.800,00		Израђен Локални еколошки акциони план за заштиту животне средине. Израђен Локални еколошки акциони план за период 2016-2021. година, завршен и усвојен на 41. сједници Скупштине Града, одржаној 29.12.2015. године.	Одјељење за комуналне послове 2008 - 2015	Реализовано.

17.	С1:О3:ПГ2:Пр2 Реализација Локалног еколошког акционог плана за заштиту животне средине	14.000.000,00	286.362,27	Град Бања Лука има важећи документ ЛЕАП за период 2016-2021. године. У току 2017. године у оквиру реализације разних активности из области заштите животне средине вршене су следеће активности: 1. Мониторинг аерозагађења - 33.604,74 КМ; 2. Мониторинг аероалергеног полена - 20.000,00 КМ; 3. Започета израда студије Инвентаризације и евалуације биљних, животињских, шумских и водних ген. ресурса на подручју града, активности у току.	2010 - 2019	Градска управа и градске институције и предузећа	Реализација у току.
18.	С1:О3:ПГ2:Пр3 Формирање Одјека за животну средину у оквиру Одјељења за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја	50.000,00		Анализом обима активности у области заштите животне средине и финансијским могућностима Града, дошло се до закључка да није неопходно формирати посебан одјека у оквиру Одјељења за обављање ових послова. Потребно је уредити Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији и радних мјеста Градске управе града Бања Лука, односно 5 радних мјеста за обављање активности из ове области.	2015-2016	Одјељење за комуналне послове	Није реализовано.

19.	C1:O3:ПГ2:Пр4 Едукација грађана о потреби заштите и санкцијама	200.000,00	205.645,25	Активности у оквиру овог пројекта, континуирано се проводе кроз редовне активности рада Градске управе и надлежних институција. До сада реализована средства из буџета Града и средстава донатора у износу од 200.000,00 КМ (организована манифестација „Енергетски дани“ у 2010. и 2012. години и др.) Континуирано се проводе активности попут „Обилежавања дана без аутомобила“ (22.9.), обилежавања седмице, укључивање младих у изразу секторских стратешких докумената и др. Активности 2017. године биле су: израда промотивног спота о очувању заштићених биљних и животињских врста на подручју града 5. 645,25 КМ.	2013 – 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.
C1:O4: ЛИДЕР ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ							
C1:O4:ПГ1: Модернизација и реконструкција постојећих објеката							
20.	C1:O4:ПГ1:Пр1 Имплементација Одрживог енергетског акционог плана (SEAP-a)- зградарство и локална производња електричне енергије	25.000.000,00	187.084,01	Активности се континуирано реализују и посебно прате израдом Извјештаја о реализацији Одрживог енергетског акционог плана (SEAP). До сада реализоване активности финансиране су из буџета Града у износу од 56.700,00 КМ. У току 2017. године настављена је реализација пројекта санација фасада са ЗЕВ-овима, гдје је завршена енергетска санација на следећим стамбеним објектима: • Санација фасаде на стамбеном објекту у улици Краља Петра II на броју 63 • Санација фасаде на стамбеном објекту у	2011 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

23.	C1:O4:ПТ2:Пр3 Успостављање енергетског едукативног центра	150.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2013 - 2019	Одјелјење за комуналне послове	Није реализовано.
C1:O5: ПОВЕЋАНА ЕФИКАСНОСТ ГРАДСКЕ АДМИНИСТРАЦИЈЕ							
C1:O5:ПТ1: Стварање услова за ефикасно управљање развојем							
24.	C1:O5:ПТ1:Пр1 Креирање базе података за аналитичко праћење развоја града	20.000,00	7.823,00	LEDIS софтвер је систем који пружа подршку у раду Одјелјења за ДЕР и стратешко планирање. Примјеном овог софтвера у раду Градске управе, стичу се услови за изразу базе података за аналитичко праћење развоја Града као и промовисање локалног економског развоја -путем интернет презентације. У току 2016. године: - потписан је Споразум о преносу имовине #23/2016 између Града Бања Лука и USAID Sida GOLD пројекта. Укупна вриједност наведене имовине (LEDIS софтвер) је 7.823,00 КМ. - доношен је Правилник о кориштењу система за управљање локалним економским развојем (ледис) и организовању база података у Градској управи Града Бања Лука (сл. гласник града Бања Лука 27/16). - извршена је презентација софтвера и обука за рад запослених у Градској управи. Градска развојна агенција одржава и ажурира базу података пснредних субјеката и самосталних предузетника.	2012 - 2013	Одјелјење за локални економски развој и стратешко планирање	Реализовано.
25.	C1:O5:ПТ1:Пр2 Приједна система активног финансијског планирања	6.790,00	5.850,00	На захтјев Одјелјења за финансије реализована је "Набавка апликативног софтвера за вођење помоћне књиже евиденције потраживања". Набавку је провео Одјељек за информатику у потгледу поставке ИС и технолошке поставке. Уговор бр. 12-Г-812/15 од 26.05.2015. год а његова вриједност износи 5.850,00 КМ са ПДВ-ом је закључен са фирмом "МЕДИАПРО" д.о.о. из Приједора. Софтвер је набављен у сврху праћења непореских прихода, док за пореске приходе - Одјелјење за финансије се ослања на евиденцију коју води Пореска управа.	2008 - 2015	Одјелјење за финансије	Реализовано.

				улици Војводе Р. Путника број 1 Санација фасаде на стамбеном објекту у улици Алеји Светог Саве бр. 4, 8 и 12 је још увијек у току док санација фасаде на стамбеном објекту у улици бана др Тодора Лазаревића број 3, 5 и 7 ће да почне на прољеће у 2018. години. У 2017. години Град је путем овјерених ситуација свој дио учешћа уплатио Извођачу радова у износу од 62.492,75 КМ (20.900,70+27.262,51+14.329,54) са напоменом да 5% од укупне вриједности радова по сваком Уговору Град задржава до истека гарантног рока који траје 2 године увећаног за 30 дана. Од стране ЗЕВ-а утрошено је укупно 67.891,26 КМ (22.835,95 КМ+29.740,94 КМ+ 15.314,37 КМ). Укупно је утрошено 130.384,01 КМ.			
С1:О4:П2: Повећање енергетске ефикасности у потрошњи енергије							
21.	С1:О4:П2:Пр1 Израда „Енергетске студије Града“	300.000,00	5.148,00	Израда Акционог плана енергетске ефикасности града Бања Лука за период 2016-2019. година. Усвојен на Скупштини града Бања Лука 23.06.2016. године (Службени гласник Града Бања Лука број 17/16 од дана 24.06.2016. године).	2015-2016	Одјељење за комуналне послове	Реализовано.
22.	С1:О4:П2:Пр2 Имплементација Одрживог енергетског акционог плана (SEAR-a)- планирање и користење земљишта, рад са грађанима и заинтересованим учесницима	4.000.000,00	11.915,17	Активности се континуирано реализују и посебно праће изразом Извјештаја о реализацији SEAR-a. Исто као пројекат: С1:О3:П2:Пр4. Организовање активности попут: Енергетских дана Града Бања Лука – израда брошура, плаката и другог промотивног материјала за потребе одржавања Енергетских дана Града Бања Лука. У 2017. години одржани су Енергетски дани Града Бања Лука заједно са УНДП-ом: утрошено је укупно из буџета Града 4.915,17 КМ (Набавка робе - израда брошура, бојанки и другог промотивног материјала за потребе одржавања Енергетских дана Града Бања Лука+Набавка робе (дрвене бојнице и шпала) за потребе одржавања Енергетских дана)	2011 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

26.	C1:O5:ПГ1:Пр3 Пројекат „Управљање имовином“	50.000,00	75.192,30	У оквиру пројекта именован је Координациони тим за пројекат „Управљање имовином“ (2015. година), чији је задатак био рад на имплементацији и развоју пројекта „Управљање имовином Града“. Пројектне активности реализоване су у 2016. години, кроз донирање софтвера Регистар некретнина, фирме „LibusoftCisom“ из Загреба и едукативне радионице у просторијама Градске управе града Бања Лука, гдје су службеници обучени за рад у софтверу, након чега је започет рад на уносу јединица имовине. У 2017. години, због организационих и кадровских промјена у Градској управи, именовани су нови: 1. Координациони тим за пројекат „Управљање имовином“, са задацима: а. Рад на имплементацији и развоју Пројекта „Управљање имовином Града“, а прије свега да доношење Стратешког плана управљања имовином Града. б. Пружање подршке процесу формирања ажурне евиденције о непокретној имовини Града Бањалука, обезбјеђивањем активног учешћа свих организационих дијелова Градске управе Града Бањалука. с. Пружање неопходних активности које ће омогућити ефикасније прибављање података о непокретностима са којима располажу Републички органи управе, предузећа и установе, које по службеној дужности воде евиденцију о некретнинама. д. Циљ Пројекта „Управљање имовином Града“ је попис, те систематично и планско управљање разноликим портфељом имовине, оптимално кориштење и максимално увећање користи од имовине, те кориштење имовине у остваривању циљева Града, водећи рачуна о социјалним и осталим потребама грађана данас и у будућности. 2. Радни тим за формирање електронске базе о непокретностима Града. а. Задаци чланова тима су: уписи података о непокретностима у власништву Града Бањалука у	2011 - 2016	Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање и Координациони тим	Реализација у току.
-----	--	-----------	-----------	--	-------------	--	---------------------

				апликацију „Регистар некретнина“, према листи задужења за одређене врсте непокретности, унос и ажурно праћење промјена у вези са непокретностима, упис процјена тржишних вриједности јединица имовине и други послови који се односе на редовно одржавање система Регистра непокретности. Дана 29.05.2017. године, одржана је контролна радионица за чланове Радног тима, уз присуство представника „LibusoftСisom“, са темама: 1. Осврт на проведене активности у развоју апликације Регистра некретнина, 2. Преглед стања унесених података односно броја уписаних јединица имовине, 3. Број јединица имовине са процјењеном тржишном вриједности и пројекција укупне вриједности уписаних јединица, 4. Преглед активности за поједине чланове Радног тима, 5. Проблеми односно потешкоће у раду и развоју пројекта односно апликације, 6. Предлагање могућих рјешења (техничке предпоставке, набавка потребне опреме) 7. Дефинисање даље едукације за чланове Радног тима (датум посјете Загребу). Закључно са 31.12.2017. године, у апликацију Регистар некретнина уписано је укупно 10.296 јединица имовине у портфељима: 01 STANOVI, 02 POSLOVNI PROSTORI I GARAZE, 03 POSLOVNE ZONE, 04 OSTALI OBJEKTI U VLASNIŠTVU GRADA, 05 ZEMLJIŠTA, 06 JAVNE POVRŠINE, 07 KOMUNALNA INFRASTRUKTURA, 08 GROBLJA I KAPELE, 09 SPORTSKI OBJEKTI, 10 OBRAZOVNE USTANOVE, 11 KULTURNI OBJEKTI I SPOMENICI KULTURE, 12 GRADSKЕ INSTITUCIJE, 13 GRADSKA PREDUZEĆA, 14 JAVNE USTANOVE. У наредном периоду ће се наставити рад на формирању Регистра некретнина и уносу нових јединица имовине, сређивању већ унесених података у смислу похрањивања скениране
--	--	--	--	---

				документације и чување у дигиталном облику, уноса одређених карактеристика имовине а прије свега: Описних, Финансијских, Катастарских, Имовинско-правних, Просторно-планских и других података. У другом кварталу 2017. године покренута је иницијатива и успјешно је имплементирана надоградња софтвера Регистар некретнина са апликацијом: КОМИС – Комунални информациони систем. Наведена апликација садржи базу података свих закупца пословних простора и гаража у власништву Града Бања Лука, те је омогућила да Град Бања Лука самостално (раније радио ЗИБЛ) врши обрачун, изразу и слање фактура за закупнине, што је аутоматски омогућило ефикаснију контролу стања потраживања по тим основама, финансијску анализу, ефикаснији и бржи поступак принудне наплате, бржу размјену података између служби унутар Градске управе и сл. Након исталације и одржане едукативне радионице за обуку службеника, у КОМИС су уписани подаци за 465 закупца пословних простора и гаража. Као што је и предвиђено, апликација је допринећела доста бржем раду и размјени података између надлежних одјељења а све у циљу повећавања прихода града по тим основама.			
C1:O5:ПГ2: Јачање услугне и развојне компоненте градске администрације							

28.	С1:Ос:ПГ2:Пр2 Кадровско и материјално оспособљавање МЗ-а	4.000.000,00	2.817.774,20	Активности у оквиру овог пројекта реализују се у континуитету и у складу са финансијским могућностима Града. Град Бања Лука има 57 мјесних заједница, од којих немају све мјесне заједнице трајно обезбјеђене просторне услове за рад. Одјељење за општу управу носилац је активности у пројекту који проводи Развојни програм УНА, а који финансирају владе Шведске и Шведске, под називом „Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“. У оквиру овог пројекта, укупно 6 мјесних заједница са подручја Града Бања Лука: Паприковац, Петрићевац, Сарачица, Лауш 2, Чесма, Росуље и Шарговац, успјешно су одговорили постављеним критеријима од стране УНДПа. Обзиром да су у наведеним мјесним заједницама предузимане активности ради реализације пројекта, још у 2017. години, те је за 2018. планирано да се: 1)у МЗ Паприковац изврши санација асфалта у дијелу Улице Давида Штрица; 2)у МЗ Шарговац изврши прекривање балона (спортског); 3)у МЗ Лауш 2 изврши изградња дјечјег игралишта на територији мјесне заједнице Лауш 2; 4)у МЗ Чесма изврши доградња учионице у подручној школи „Вук Стрефановић Караџић“; 5)у МЗ Сарачица изврши изградња тротоара; 6)у МЗ Росуље изврши санација тоалета у Основној школи „Алекса Шантић“. У оквиру истог пројекта, на територији наведених мјесних заједница подржани су пројекти извјесних невладиних организација и то : 1)Кошаркашки клуб „Партизан“ – назив пројекта „Прва кошаркашка играоница“, на подручју мјесних заједница Шарговац и Чесма; 2)Центар за подршку породицама дјете и особа са потешкоћама „Дајте нам шансу - Звјезднице“ – назив пројекта „Растимо и учимо заједно“, на подручју мјесне заједнице Паприковац. Реализација ових пројеката очекује се у 2018. години и првенствено се тичу усмјеравања младих	Одјељење за општу управу Одјељење за комуналне послове	2008 - 2019	Реализација у току.
-----	---	--------------	--------------	---	--	-------------	---------------------

				на спорт, као и неопходно оспособљавање дјеце са потешкоћама у развоју како би их, осим њихових породица, што боље разумјела околина. У 2017. години укупна вриједност пројекта проијекта је на 172.245,36 КМ од чега Град суфинансира 72.245,36 КМ, док је дио пројекта који се односи на подршку пројектима невладиних организација: укупна вриједност пројекта проијекта је на 29.385,00 КМ од чега Град суфинансира 7.135,00 КМ. Укупно: 201.630,36 КМ. Одјељење за општу управу, реализовало је активност по пројектима за подршку мјесним заједницама на уређењу простора. Ради се најчешће о мањим захватима, радовима који су од значаја за локално становништво. Реализована су средства у износу од око 52.500,00 КМ за 20 уговора у 2017. години. У 2017. години започета је изградња објекта мјесне заједнице/друштвеног дома у Љубачеву. Уговорена вриједност радова износила је 177.184,44 КМ, реализовано са 31.12.2017. године 51.221,49 КМ и носилац активности било је Одјељење за комуналне послове. У 2017. години, извршена је санација и реконструкција друштвеног дома у Драгочају. • Уговорена вриједност наведених радова износила је 174.993,33 КМ, а реализовано са 30.11.2017. године 145.456,64 КМ. Носилац активности санације било је Одјељење за комуналне послове. У 2017. години извршена је санација дијела друштвеног дома Дебељаци, санација мокрог чвора. Уговорена вриједност радова износила је 34.819,20 КМ, а реализована вриједност са 30.11.2017. године износи 33.614,00 КМ, носилац активности било је Одјељење за комуналне послове. Укупно реализована средства у 2017. години су: 213.889,84 КМ. Укупна средства за 2017. годину по свим пројектима су: 468.020,20КМ.
--	--	--	--	---

29.	C1:O5:ПГ2:Пр3 Кадровско и материјално оспособљавање мјесних канцеларија	4.000.000,00	366.500,00	Пројектне активности реализоване у складу са планом и очекиваним резултатима.	2008 - 2016	Одјељење за општу управу	Реализовано.
30.	C1:O5:ПГ2:Пр4 Пројекат GАР II - Пројекат управне одговорности	98.470,00	98.470,00	Проведене активности на јачању капацитета локалне самоуправе како би се унаприједио квалитет услуга за грађане.	2008 - 2011	EKN/SIDA/ USAID	Реализовано.
C1:O5:ПГ3: Нови извори финансирања инвестиција у граду							
31.	C1:O5:ПГ3:Пр1 Укључивање Града на тржиште капитала	100.000,00	7.704.376,00	Укључивање Града на тржиште капитала (муниципалне обвезнице).	2009 - 2014/15	Одјељење за финансије	Реализовано.
32.	C1:O5:ПГ3:Пр2 Пројекти јавно-приватног партнерства	100.000,00	3.558,00 KM	<i>Модернизација јавне расвјете</i> У 2017. години у пројекту модернизације јавне расвјете реализоване су активности на именовању радног тима за ЈПП за модернизацију јавне расвјете, те израда студије снимања комплетне јавне расвјете на територији града Бања Лука. У оквиру пројекта унапређења енергетске ефикасности у БиХ (инвестициони оквир за земље Западног Балкана), дана 19.06.2017., између EBRD и Града Бања Лука потписан је документ којим је дефинисано да Банка уговорно ангажује консултанта за пружање услуга на пројекту јавне/уличне јавне расвјете. Циљ пројекта је да се добију комерцијално одрживи PPP/ESCO пројекти јавног освјетљења, јавних објеката и водоводних постројења, који су атрактивни за банке, за које државни органи расписују тендер, а који реализују и финансирају приватна предузећа. У том смислу Банка би припремила пројектну документацију и пружала подршку током тендерског поступка и реализације пројекта. Изабрани консултант су у 2017. години извршили технички дио посла као	2010 - 2019	Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање Градска развојна агенција	Реализација у току.
				Градска управа			

				што је снимање постојеће јавне расвјете на подручју Града Бања Лука, трошкова одржавања исте, укупне потрошње електричне енергије, и исти им служи као полазна основа израде техничке студије, која ће бити подлога за израду Студије економске оправданости. За овај пројекат ове године нису утрошена средства. <i>Изградња Спортске дворане – Гимназија</i> У 2017. години за пројекат Изградње спортске дворане Гимназије реализоване су активности: именоване радног тима за ЈПП за изградњу нове спортске дворане Гимназије, те рјешавање имовинско-правних односа. Имовинско-правни односи су рјешени у августу 2017. године (акт Кабинета Градоначелника бр. 12-Г-2715/17), те су након тога урађени урбанистичко-технички услови, дана 20.12.2017. издати су локацијски услови. На основу локацијских услова Град је обавезан да формира нову грађевинску парцелу и да се обаве геолошка истраживања на локацији будућег објекта. Пред Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове, П.Ј. Бања Лука, поднесен је захтјев за формирање грађевинске парцеле, те ће Одјељење припремити смјернице и након тога поднијети захтјев за провођење поступка јавне набавке за израду елабората/извјештаја за геолошка истраживања. Укупно је финансијски за овај пројекат је реализовано шта 3.558,00 KM.			
C1:O6: УРАВНОТЕЖЕН РАЗВОЈ УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА							
C1:O6:ПГ1: Обогаћивање урбаних садржаја							
33.	C1:O6:ПГ1:ПГ1 Изградња нове и реконструкција постојеће јавне расвјете	7.000.000,00	4.484.815,44	Активности на изградњи и реконструкцији јавне расвјете одвијају се у континуитету и у складу са финансијским могућностима. У току 2017. године, изграђена је јавна расвјета у седам улица. Утрошена средства у износу од 57.500,00 KM.	2008 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

34.	С:Ос:ПГ:Прз Изградња дјечијих вртића у урбаним и руралним дијеловима града, санација постојећих и набавка савремене опреме	5.000.000,00	3.782.971,96	Континуирано се реализују активности на санацији, реконструкцији и опремању градских предшколских установа. У току 2017. године израђена је следећа документација: - Израда урбанистичко - техничких услова за реконструкцију и доградњу постојећег дјечијег вртића "Бубамара" у улици Браће Југовића број 1 - Израда главног пројекта за пројекта за промјену намјене пословног простора у склопу постојећег колективно - стамбено - пословног објекта у простор намјењен за предшколску установу - дјечији вртић у улици Краља Петра II број 61 - Израда урбанистичко - техничких услова за промјену намјене пословног простора у простор вртића у улици Марка Краљевиће број 22 - Израда урбанистичко - техничких услова за изградњу дјечијег вртића на дијелу земљишта означеном као к.ч. Број 3590/1 к.о. Бања Лука 7 (нови премјер) - Израда урбанистичко - техничких услова за промјену намјене пословног простора у простор вртића у улици Крајишке бригаде НО број 1 у Бањалуци - Израда главног пројекта за промјену намјене пословног простора у простор вртића у улици Марка Краљевиће број 22 са урађеном ревизијом истог За израду наведене документације утрошено је из буџета Града 6.768,45 КМ. У 2017. години није било финансијских улагања у изградњу вртића.	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт Одјељење за комуналне послове	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.
35.	С:Ос:ПГ:Прз Изградња спортских игралишта (дјечијих и за рекреацију)	1.000.000,00	1.136.450,24	У 2017. години преко Одјељења за комуналне послове, а путем донагорских средстава израђена су следећа игралишта: • Припрема терена за постављање подлоге на дјечијим игралиштима (Младен Стојановић И Булевару војводе Живојина Мишића) • Парк Младен Стојановић, на земљишту означеном као дио к.ч. број 1221/1, к.о. Бања Лука	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт Одјељење за комуналне послове	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

					6 (нови премјер) •Булевар војводе Живојина Мишића, на земљишту означеном као дио к.ч. број 1734/1, к.о. Бања Лука 6 (нови премјер) •У склопу ОШ „Јован Дучић“ у Залужанима, на земљишту означеном као к.ч. број 601/1, к.о. Вујиновићи (нови премјер) •Старине Новака у Бањој Луци, насеље Обилићево, на земљишту означеном као дио парцеле к.ч. број 694/1, к.о. Бања Лука 4 (нови премјер) •У склопу воленог парка „Аџица“, на земљишту означеном као к.ч. број 1706, к.о. Бања Лука 6 (нови премјер) •Кнежепољска улица, насеље Борик, на земљишту означеном као к.ч. број 1759/1 к.о. Бања Лука 6 (нови премјер) •Раде Врањешевих, у насељу Борик, на земљишту означеном као к.ч. број 2002, к.о. Бања Лука 6 (нови премјер) •Равногорска улица, насеље Нова варош, на земљишту означеном као к.ч. број 1548/1, к.о. Бања Лука 7 (нови премјер) •Плажа код Зеленог моста, у насељу Обилићево у Бањалуци, на земљишту означеном као к.ч. број 278/1, к.о. Бања Лука 4 (нови премјер) •Бранка Ћопића, насеље Борик, на земљишту означеном као к.ч. број 1632/17, к.о. Бања Лука 6 (нови премјер). Укупна вријдност претходно наведених изграђених игралишта износи око 671.321,57 КМ (донаторска средстава 664.301,57 КМ + буџет Града 7.020,00 КМ). У току 2017. године није било изградње спортских игралишта. Срединим децембра 2017. године потписан је уговор о реконструкцији спортског терена у дворишту Основне школе Младен Стојановић у Бронзаном Мајдану вриједности 23.938,20 КМ са ПДВ-ом, те се реализација истог очекује у 2018. години. У току 2017. године извршена је реконструкција објекта за рекреацију (Трим стаза на Бањ брду) у укупној дужини од око 2.500,00 метара (2,5 km)
--	--	--	--	--	--

36.	С1:О6:ПГ1:Пр4 Изградња и умрежавање савременог Центра цивилне заштите и ватрогасних домова	3.500.000,00	2.303.732,54	кроз 2 уговора. Вриједност првог Уговора је 13.556,50 КМ са ПДВ-ом, а другог Уговора 7.014,15 КМ са ПДВ-ом. У 2017. години, за пројектне активности реализовано је 691.892,22 КМ Активности на овом пројекту, реализоване су у складу са планом: - <i>Изградња прве фазе Ватрогасног дома у периоду 2012-2013. године. Активност реализована из буџета Града у вриједности од 1.481.000,00 КМ.</i> - <i>Вањско уређење Ватрогасног дома (у 2014. години) које су обухватиле следеће: вањско уређење око објекта ватрогасног дома, припрему и асфалтирање, израду капије и ограде са паркетним зидом, израду водовода (санитарна и хидрантска мрежа) те израда фекалне и оборинске канализације.</i> Активности реализоване средствима из буџета Града у износу од 822.732,54 КМ. Пројектне активности у потпуности реализоване у 2014. години.	2008 - 2013	Одјек за послове цивилне заштите и професионалне територијалне ватрогасне јединице	Реализовано.
-----	---	--------------	--------------	--	-------------	--	--------------

Табела 9. Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С2 (стање 31.12. 2017. године)

Редни број	Назив пројекта	Процењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ (буџет Града и остали извори)	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Статус пројекта/ Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С2: ДИВЕРЗИФИКОВАНА СТРУКТУРА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПУНУ ЗАПОСЛЕНОСТ							
С2:О1: ВЕЋА КОНКУРЕНТСКА СПОСОБНОСТ ГРАДА У ПРИВЛАЧЕЊУ ИНВЕСТИЦИЈА У ПРОИЗВОДНЕ КАПАЦИТЕТЕ							
С2:О1:ПГ1: Рјешавање имовинско-правних односа на подручју града							
1.	С2:О1:ПГ1:Пр1 Управљање грађевинским земљиштем – дефинисање и примјена модела	200.000,00	До окончања поступка уписа Града као титулара грађевинског земљишта, није могуће дати егзактан податак о утрошеним средствима.	Одсјек за правна питања и прописе уједначује имовине Града Бања Лука у јавним евиденцијама, која се још увијек у великој мјери води на субјектима који су престали да постоје, а чији је сљедник Град Бања Лука. Пред Републичком Управом за геодетске и имовинско-правне поступке, ПЈ Бања Лука је покренуто 436 поступка (који се налазе у различитој фази поступка), закључно са 2017. годином. Реализација пројекта условљена је ефикасношћу у раду органа пред крим се води поступак.	2012 - 2019	Одсјек за правна питања и прописе	Реализација у току.
С2:О1:ПГ2: Унапређење пословног окружења Града							
2.	С2:О1:ПГ2:Пр1 Пројекат FIAS/IFC-Спровођење регулаторне рационализације на локалном нивоу	Н/а		Пројектне активности реализоване у складу са планом. Уложена средства су 100% од стране FIAS-а.	2008 - 2009	Одјељење за привреду; FIAS	Реализовано.
3.	С2:О1:ПГ2:Пр2 Пројекат SPIRA	12,5 мил. USD за БИХ		Поједностављивање активности издавања дозвола и режима инспекција.	2008 - 2010	Одјељење за просторно уређење Одсјек за информатику и USAID/SPIRA	Реализовано.

4.	C2:O1:ПГ2:Пр3 Програм субвенционисања МСП путем активне политике комуналних накнада	30.000,00	764.340,00	У оквиру активне политике комуналних накнада 2014. године смањене су комуналне таксе за истицање пословног имена за привредна друштва из области индустрије и грађевинарства и самосталне радње из области индустрије и грађевинарства, а поред тога, од плаћања ове комуналне таксе ослобођени су привредници који први пут покрећу дјелатност за прву годину пословања те чалнови породица погинулих бораца, РВИ и самостални предузетници који се баве дефицитарним занимањима су трајно ослобођени плаћања комуналне накнаде за истицање пословног имена. Према издатим рјешењима о ослобађању од плаћања комуналне таксе за истицање пословног имена, током 2017. године по овом основу привредна друштва и самостални предузетници остварили су ослобађање од плаћања у вриједности од 250.000 КМ. На тај начин Град је индиректно подржао нова инвестициона улагања и запошљавање нових радника. Такође, у 2017. години самостални предузетници који први пут региструју дјелатност су ослобођени плаћања таксе за регистрацију предузетника.	2013-2019	Одјељење за привреду	Реализација у току.
C2:O1:ПГ3: Успостављање привредне сарадње на регионалном и глобалном нивоу							
5.	C2:O1:ПГ3:Пр1 Пројекат прекограничне сарадње (СВС - II компонента IPA фонда ЕУ)	1.000.000,00	52.892,61	Надлежне организационе јединице Градске управе и градске институције, континуирано проводе активности на припреми и имплементацији пројеката у оквиру програма прекограничне сарадње. У току 2017. године, није било реализованих активности у оквиру овог пројекта.	2009 - 2019	Градска управа и јавне институције	Реализација у току.

C2:O2: ПОВЕЋАНА ЗАПОСЛЕНОСТ				
C2:O2:ПГ1: Успостављање дугорочних (трајних) механизма запошљавања				
6.	C2:O2:ПГ1:Пр1 План развоја МСП: Стратегија развоја сектора МСП и предузетништва за период 2010-2015. године – пројекти за повећање броја запослених	2.280.000,00	3.502.371,46	Одјелење за привреду Градска развојна агенција 2010 - 2019 Реализација у току.
Одјелење за привреду Град Бања Лука како би повећао број запослених реализује пројекте : <i>Подстицаји за запошљавање нових радника и Субвенције за самозапошљавање нових радника у производним и услужним дјелатностима.</i> У оквиру ова два пројекта у периоду од 2013-2016. године укупно је запослено 445 радника. У 2016. години путем субвенција за запошљавање нових радника, запослено је 114 радника, а уз помоћ субвенција за самозапошљавање запослено је 40 незапослених лица. У 2017. години дошло је до промјене правилника о дојели подстицајних средстава те су у 2017. години по Правилнику о дојели подстицајних средстава у функцији запошљавања додјељена средства по следећим основама: •Подстицајна средства за повећање продуктивности и конкурентности привредника у функцији запошљавања: 1.Суфинансирање дијела трошкова за набавку основних средстава у циљу технолошког развоја малих и средњих предузећа (29 предузећа остварило право на подстицај у износу од 355.260,00 KM 2.Суфинансирање дијела трошкова увођења стандарда квалитета у циљу побољшања конкурентности и извоза (право на подстицај остварило 6 предузећа у укупном износу 18.050,00 KM) 3.Подстицајна средства за преквалификацију радника у циљу обезбеђења дефицитарних занимања (право на подстицај остварило 6 предузећа у укупном износу 83.500,00 KM) •Субвенције за самозапошљавање - право на овај вид подстицаја је остварило 52 кандидата у укупном износу од 263.000,00KM. Укупно су реализована средства у износу од 719.810,00 KM.				

				<i>Градска развојна агенција</i> У 2017. години Градске развојна агенција је уговорила 5 пројеката у области запошљавања у вриједности од 431.562,79 КМ, кроз које ће проћи 227 кандидата обуке за запошљавање. Пружена је стручна помоћ за припрему пројектних апликација на захтјев 6 предузећа, те кандидовани пројекти у вриједности од 614.766,79 КМ. Добрене 2 апликације у износу од 134 766,69 КМ. У 2017. години је почела имплементација 5 пројеката у реализован износ од 70.038,00 КМ. Градска развојна агенција је у 2017. год организовала 2 сајама запошљавања. На првом сајму учествовало 30 предузећа (20 из Бања Луке) а на другом 39 предузећа са територија града Бањалуке. Према анализи Завода за запошљавања на крају 2017. године у предузећима која су учествовала на сајму запослено је 614 радника. Градске развојна агенција је у извјештајном периоду организовала обуке за незапослене у склопу „Јавног позива за дојелу подстицајних средстава у функцији запошљавања за 2017.“ Обуку је прошао 51 кандидат. У склопу организације Сајма запошљавања обука је организована за 70 полазника са темом „Од идеје до пословног подухвата”. Како регистровати фирму у Бањалуци – бесплатно савјетовање (49 учесника добило информацију); Градске развојна агенција и Старт центар из Бањалуке организовали Обуку кроз једнодневни едукативно менторски програм подршке развоју пословних идеја. Обуку је прошло 20 учесника. Реализовано 10 800,00 КМ за активности.		
--	--	--	--	--	--	--

7.	C2:O2:ПГ1:Пр2 Иновациони центар Бања Лука	5.000.000,00	3.450.621,87 (Град 236.000,00, остали оснивачи и норвешки партнери)	Иновациони центар је почео са радом 2010. године чиме је обезбјеђено окружење за подстицање развоја малих и средњих предузећа у области иновативних технологија. Пословни инкубатор Иновационог центра је у функцији и капацитети инкубатора су у потпуности испуњени односно експлоатација инкубатора је у континуираном току. За рад Иновационог центра је обезбјеђен простор, чији закуп се финансира од стране Министарства науке и технологије Републике Српске чиме су испуњени очекивани резултати и главне активности предвиђени Стратегијом. Иновациони центар је од почетка рада до данас запримно преко 200 пословних идеја, подржано је преко 75 тимова и 31 фирма а број запослених који је учествовао у реализацији ових пројеката износи преко 300. Тренинг одјељење Иновационог центра је организовало преко 40 тренинга које је похађало преко 1500 полазника док је у оквиру ИЦБЛ-а реализовано преко 20 пројеката подржаних од стране домаћих и иностраних донатора.	2010 - 2019	Град Бања Лука - Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање, Влада Републике Српске, Универзитет у Бањалуци, Универзитет у Сарајеву, Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа	Реализовано.
C2:O3: ВАЛОРИЗОВАНЕ ПРЕДНОСТИ АДМИНИСТРАТИВНОГ, ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКОГ, ОБРАЗОВНОГ, КУЛТУРНОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ЦЕНТРА							
C2:O3:ПГ1: Осавременавање услужних садржаја Града							
8.	C2:O3:ПГ1:Пр1 Оснивање мултисервисног центра за пружање услуга домаћинствима	60.000,00		Током 2015. године урађен је концепт пројекта. Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2012 - 2019	Градска развојна агенција	Није реализовано.
C2:O3:ПГ2: Нови програм ренте на подручју урбаног лијега града							
9.	C2:O3:ПГ2:Пр1 Студија градске ренте	100.000,00		Чланом 82. Закона о уређењу простора и грађењу дефинисан је начин утврђивања висине ренте, односно као основна за израчунавање висине ренте служи просјечна, коначна, грађевинска цјена 1 m ² корисне површине стамбеног и пословног простора из претходне године за подручје јединице локалне самоуправе. Имајући у виду наведено, не постоје основе за реализацију	2013 - 2019	Одјељење за комуналне послове Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.

C2:O4:ПГ2: Развој МСП							
12.	C2:O4:ПГ2:Пр1 План развоја МСП: "Стратегије развоја сектора малих и средњих предузећа и предузетништва за период 2010-2015 године"	30.862.500,00	11.647.291,64	Предлаже се разматрање продужења рока постојеће Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва 2010-2015 и прилагођавање исте измјењеној Стратегији развоја града у складу са промјенама Стратегије развоја града. <i>Гарантни фонд</i> Као мјера из Програма подршке развоју малих и средњих предузећа и предузетништва омогућила је лакши и повољнији приступ неопходним финансијским средствима. Од оснивања издата је 51 гаранција у износу од 805.388,00 КМ. Тиме су пласирана кредитна средства у износу од 1.400.000,00 КМ крајњим корисницима за набавку опреме, ново запошљавање, проширење производње, унапређење извозних послова чиме је запослено више од 50 нових радника. У 2017. години су издате 2 гаранције у укупном износу од 50 000 КМ, преостали доступан износ за издавање гаранција 468.368,13КМ. Детаљније информације о наведеним активностима дате су у редовним годишњим извјештајима Градске развојне агенције.	2010 - 2019	Градска развојна агенција	Реализација у току.
C2:O5:ОБОГАЋЕНИ КУЛТУРНИ, СПОРТСКИ И ТУРИСТИЧКИ САДРЖАЈИ							
C2:O5:ПГ1: Културни и спортски идентитет града							
13.	C2:O5:ПГ1:Пр1 Политика развоја културе и спорта	50.000,00	67.000,00	Активности реализоване у оквиру Одјељења за друштвене дјелатности.	2013 - 2014	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт	Реализовано.

14.	C2:O5:ПГ1:Пр2 Стварање услова за развој креативне индустрије у областима културе и спорта	4.866.000,00	11.984.346,00 (донација 10.000,00 КМ Пењачки клуб „Extreme“)	Континуирано суфинансирање програма и пројеката спортских организација Града у складу са законским прописима у вриједности од 11.675.346,00 КМ; - Изградња теретане у природи код Венеција моста у 2011., у вриједности од 30.000,00 КМ; - Изградња теретане у природи на Бањ брду у 2012., у вриједности од 15.000,00 КМ; - Изградња Градске пењачке стиге у 2012., у вриједности 10.000,00 КМ из донације коју је обезбједио Пењачки клуб „Extreme“; - Изградња теретане у природи у парку Младена Стојановића у 2013., у вриједности од 15.000,00 КМ; - Суфинансирање пројеката креативне индустрије у области културе у периоду 2009 – 2013., у вриједности од 239.000,00 КМ.	2009 - 2015	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт	Реализовано.
15.	C2:O5:ПГ1:Пр3 Концертна дворана	1.000.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2011 - 2019	Одјељење културу, туризам и социјалну политику	Није реализовано.
16.	C2:O5:ПГ1:Пр4 Конгресни центар	1.000.000,00	65.000,00	До сада реализоване активности којима је Конгресни центар био планиран да се налази у оквиру Сајамског центра. Током 2017. године није било активности на реализацији пројекта. Активности у оквиру пројекта реализују се у континуитету и у складу са финансијским могућностима Града. Закључно са 2014. годином, реализована су средства у износу од 1.000.000,00 КМ (санација и реконструкција СД Борик). У 2017. години су вођене активности: 1. Реконструкција Шопинг центра у спортску дворану; - Изведени су радови на демонтажи конструкције која је била изведена због промјене намјене фискултурне сале у Тржни центар. (44.188,15 КМ) - Урађени су УТУ и главни пројекат за реконструкцију објекта (1.930,50 + 6.435,00)КМ	2014 - 2019	Градска развојна агенција	Реализација у току.
17.	C2:O5:ПГ1:Пр5 Изградња и реконструкција спортских дворана	10.000.000,00	1.420.691,00		2012 - 2019	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

				укупно 347.763,65KM. Град Бања Лука је уложио 173.765,65KM. Разлику финансирао ФС БиХ путем програма помоћи УЕФА. Износ од 174.000,00KM.			
C2:O5:ПГ2: Програм диверзификације туристичке понуде града							
20.	C2:O5:ПГ2:ПР1 Уређење комплекса Бањ брдо/Шехитлици (угоститељски и рекреативни садржаји)	500.000,00	95.090,65	Реализован дио пројектних активности. <i>Одјељење за комуналне послове</i> У току 2017. године реализована су 2 уговора на овом локалитету (рекреативни садржаји). Први се односио на реконструкцију пјешачке (трим) стазе која води кроз шуму преко Рајнеровог врела до излетишта Трешњик, а други на обезбјеђивање (стабилизацију) одрона на косинама који су се јавили током реконструкције. Укупна дужина реконструисаних стаза по ова 2 уговора износи око 2.500,00 метара (2,5 km), вриједност уложених средстава 20.570,65 KM.	2012 - 2019	Одјељење за комуналне послове Одјељење културу, туризам и социјалну политику Туристичка организација града Бања Лука	Реализација у току.
21.	C2:O5:ПГ2:ПР2 Развој религијског туризма	500.000,00	50.000,00	Пројектне активности реализују се континуирано. Извршена је идентификација нових сакралних објеката и религијских мотива, и ажурирана је база података. Религијски туризам је промовисан путем различитих промотивних алата ГОБЛ-а као што су леци, брошуре, каталози, мултимедијалне презентације, сајмови, инфо центри, догађаји, интернет страница и друштвене мреже. Најзначајнији сакрални објекти су укључени у програме посјете и разгледања града, а формирана је и понуда у етно туризму у склопу које се дијелови религијских обичаја приказују кроз перформансе.	2012 - 2019	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Туристичка организација града Бања Лука	Реализација у току.
22.	C2:O5:ПГ2:ПР3 Туристичка понуда града	1.000.000,00	807.749,28	<i>Одјељење за културу, туризам и социјалну политику</i> У току 2017. године је урађена - Анализа туристичког бренда града Бања Лука, Идејно рјешење визуала са слоганом за потребе промоције туристичке понуде Бања Луке", анализи Потенцијала развоја туристичког бренда. Анализа стања и припрема за Акциони план за развој туристичког бренда града Бања Лука 2018-2022.	2009 - 2019	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Туристичка организација града Бања Лука	Реализација у току.

				У циљу јачања туристичке понуде Града Бања Лука, такође, реализовано је низ промотивних активности, између осталих : -Промоције љетне и зимске туристичке понуде путем огласног простора на друштвеним мрежама – FB, Youtube, туристичким порталима, магазинима, форумима и блоговима; -Регионално рекламирање љетне и зимске туристичке понуде Града Бањалуке 2017 године у Београду, Загребу, Љубљани, као и Сарајеву и Бања Луци; -Реализације зимске туристичке манифестације „Бања Лука – Зимска чаролија“ 2017/2018 Реализована су средства у износу од 57.749,28 КМ. <i>Туристичка организација Града</i> У 2017. години, извршена је анализа стања тренутне туристичке понуде Бањалуке (број смјештајних капацитета, њихова распоређеност и разноликост, врсте туристичке понуде итд.), као и промоција туристичке понуде Бањалуке путем сајмова, штампаног материјала, електронских медија, презентација и сл. Уложена средства у активности у оквиру овог пројекта су у износу од 200.000,00 КМ.			
23.	С2:О3:ПГ2:ПР4 Ревитализација комплекса тврђаве „Кастел“	6.000.000,00	9.257.427,17	За реализацију пројекта <i>Ремоделација и ревитализација тврђаве Кастел</i>, Град Бања Лука је путем Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, пријавио пројекат „Реконструкција и ремоделација цјелине 9 – Историјски музеј и источно двориште“, на програм ИПА 2011, те су за исти одобрена средства у износу од 2,5 милиона евра. Током децембра 2012. године, у склопу активности на спровођењу „Љубљана процес 2“, финансираном из програма ИПА 2011, кандидован је и пројекат „Реконструкција и ремоделација цјелине 2 – Културни центар са пратећим садржајима“. Током 2013. године, одобрена средства за овај пројекат износила су 1,13 милиона евра. Током реализације оба пројекта, дио радова и попутних активности био је	2008 - 2019	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

				финансиран и од стране Града Бања Лука. Укупна средства до сада уложена у овај пројекат, а обезбијеђена из донаторских средстава (ИПА фондови), износе око 7.035.055,00 KM, док је Град суфинансирао активности у износу од 2.172.396,56 KM. У току 2017. године, потписан је уговор за извођење радова: „Ремоделација и ревитализација тврђаве Кастел – кула I“ – радови ће бити изведени у 2018. години, вриједност уговора 49.975,61 KM.			
24.	C2:O5:ПГ2:ПР5 Развој авантуристичког туризма	150.000,00	105.000,00	У оквиру пројекта реализовани су значајни догађаји као што су: Европско и Свјетско првенство у рафтинг, Европско првенство у кајаку и др. Овим активностима је унапређена инфраструктура и додатно промовисана дестинација. У 2017. години, реализоване су активности у оквиру пењачког кампа Drill & Chill у канјону Тијесно, изградња нових пењачких смјерова и промоција дестинације. Носилац пројекта је Пењачки клуб Екстрим, а ТОБЛ је помогла реализацију. Реализована су средства у износу од 25.000,00 KM. Поред тога промовисана је понуда у авантуристичком туризму путем свих расположивих канала. У сарадњи са туристичком агенцијом Zepher Passport штампана је и дистрибуисана брошура „Бањалука – бициклистичке туре“.	2012 - 2019	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Туристичка организација града Бања Лука	Реализација у току.
25.	C2:O5:ПГ2:ПР6 Врбас-дестинација авантуристичког туризма	700.000,00	645.423,90	Реализован је пројекат „Vrbas Adventure Resort“ у склопу којег је подигнут ниво квалитета сигурности и услуга, изграђена је лака инфраструктура, обучени су учесници туристичке понуде, пружена је помоћ предузетницима у авантуристичком туризму и вршена је промоција. Учешће Града Бања Лука је 10%, а Европске уније 90%.	2008 - 2009	Туристичка организација града Бања Лука, партнери: EXIT центар и Туристичка организација РС	Реализовано.

26.	C2:O5:ПГ2:Пр7 Изградња и унапређење здравствено- туристичког центра „Српске Топлице“	5.000.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2013 - 2019	Туристичка организација града Бања Лука, Министарство трговине и туризма РС, Министарство здравља	Није реализовано.
27.	C2:O5:ПГ2:Пр8 Дајак	500.000,00	27.000,00	ТОБЛ је кроз све доступне канале промоције промовисао дајак и дајакштво као својеврсну специфичност Бањалуке и њенџ туристичке понуде. Током 2017. године, извршена је промоција дајака и дајакштва путем догађаја Љето на Врбасу, штампаног материјала, сајмова, сувенира и електронских медија. Утрошена средства у оквиру ових активности су у износу од 6.000,00 КМ.	2010 - 2017	Одјељење културу, туризам и социјалну политику Туристичка организација града Бања Лука	Реализација у току.

Табела 10. Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С3 (стање 31.12. 2017. године)

Редни број	Назив пројекта	Процењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ (буџет Града и остали извори)	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Статус пројекта/ Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С3: ИНФРАСТРУКТУРНА ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ							
С3:О1: РАЗВИЈЕНА ТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА ЗА ГРАЂАНЕ НА НИВОУ СТАНДАРДА РАЗВИЈЕНИХ ЕВРОПСКИХ ГРАДОВА							
С3:О1:ПГ1: Програм водоснабјевања							
Реализоване су следеће активности:							
1.	С3:О1:ПГ1:Пр1 Друга фаза фабрике воде „Новоселија П“	29.700.000,00	18.781.657,57	- израђена пројектна документација; - набављена процесна опрема за припрему воде; - изграђен објекат и пуштен у погон. Уложена средства у наведене активности су закључно са 2014. годином у износу од 17.875.909,00 КМ од стране Града Бања Лука, „Водовод“ а.д., Свјетске банке и Владе РС. У 2015. години уговорена је I фаза изградње опште лабораторије у Новоселији у вриједности 277.278,69 КМ. Радови су у току. У периоду од 2015. до краја 2017. године, уложено је у изградњу опште лабораторије укупно 905.748,00 КМ. Грађевински радови су завршени и остало је још опремање објекта.	2008 - 2019	Водовод а.д. Бања Лука	Реализација у току.
2.	С3:О1:ПГ1:Пр2 Изградња примарних цјевовода	14.400.000,00	2.756.401,45	Реализоване активности на изградњи примарних цјевовода у насељима: Пријаковци-Верифи, Пискавица, Чесма, Пријечани, завршетак водоснабјјевања II зоне насеља Чесма – примарни систем. У 2017. години, није било изградње примарне мреже.	2009 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.
3.	С3:О1:ПГ1:Пр3 Изградња секундарне мреже	17.700.000,00	5.845.953,21	Реализоване активности на изградњи секундарне мреже закључно са 2016. годином у износу од 5.421.850,98 КМ. У току 2017. године, изграђено је 4.218,92 km секундарног цјевовода на локацијама: - изграђен крак код резервоара Чесма- 2. зона	2009 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

				Милетић (Бег бунар), запремине 200 m ³ , вриједност 116.740,72 KM. Завршетак радова се очекује половином 2018. године.			
6.	С3:О1:ПТ1:ПР6 Далњинско управљање (водоснабдијевање)	2.000.000,00		Пројекат није реализован јер није био у саставу пројектне документације за изградњу наведених водовода.	Одјељење за комуналне послове	Није реализовано.	
С3:О1:ПТ2: Програм топлификације урбаног дијела града							
7.	С3:О1:ПТ2:ПР1 Реконструкција магистралног вреловода „Борик“	15.238.923,45	15.238.923,45	Пројекат је реализован у складу са планираним активностима.	Одјељење за комуналне послове	Реализовано.	
8.	С3:О1:ПТ2:ПР2 Имплементација Одрживог енергетског акционог плана (SEAP-a)- далњинско гријање	20.000.000,00	36.891.471,82	Континуирано се проводе активности на унапређењу система далњинског гријања у Бањој Луци. Реализоване активности на изградњи котловница на дрвну сјечку чиме је побољшан квалитет гријања али и квалитет издувних гасова у тим подручјима Града. У 2017. години је започела изградња котловнице на дрвну сјечку 49 MW. Урађени су УТУ и добијени локацијски услови за реконструкцију и санацију вреловода „Космос“ – Солунска улица. <i>Топлана а.д. Бања Лука</i> Према информацијама Топлана а.д. Бања Лука, овај пројекат реализовао се набавком и уградњом котлова на дрвну сјечку по уговору о стратешком партнерству, оснивањем „Еко-топлане“ д.о.о. Бања Лука. Према подацима Одјељења за финансије града Бања Лука, у току 2017. године, за овај пројекат реализована су слједећа средства: Град (кредитна средства ЕБРД-a) – 13.273.033,62 KM (48,58%) и стратешки партнер – 14.051.311,20 (51,42%), односно укупно 27.324.344,82 KM.	2015-2019	Одјељење за комуналне послове Градска комунална предузећа	Реализација у току.

			(бустер пумпа, потисни и повратни цјевовод)-улица I Крајинског пролетерског батаљона, 63.493,36 KM, - Израђена водоводна мрежа у огранцима Косовске улице, 58.655,33 KM, - Израђена секундарна водоводна мрежа у насељима Гајини, Радуљи, Поповићи и Стојнићи у МЗ Верићи, 35.928,55 KM, - Израђена секундарна водоводна мрежа у огранку улице Тешана Подруговића, 9.762,09 KM, - Израђена водоводна мрежа у улици Туњице, 55.104,37 KM, - Израђен водовод у Приштинској улици, 51.902,53 KM, - Израђен водовод у улици Браће Кукрика, 11.533,73 KM, - Израђен водовода у улици Дујке Комљеновића, 16.000,00 KM, - Измјештен цјевовод Ø 225 mm у Рамифима, 50.932,54 KM Укупно реализована средства за 2017. годину из буџета Града у износу од 353.312,50 KM. У 2017. години су започети и радови на изградњи водовода у 4 огранка ул. Краља Александра I Карађорђевића Ø 110 и два огранка у улици Франца Шуберта и Ђорђа Јоветића, Укупна вриједност започетих радова износи 70.789,73 KM.				
4.	С3:О1:ПГ1:Пр4 Изградња и реконструкција водоводне мреже	5.500.000,00	2.725.150,96	Водовод а.д. Бања Лука У 2017. години до 31.12.2017. изграђено је и реконструисано 2956м цјевовода, на подручју града Бања Лука, те прикључи у улици Милоша Матића и прикључи цјевовода у насељу Чапуре. Вриједност изведених радова је 659.058,31 KM.	2008 - 2019	Одјељење за комуналне послове Водовод а.д. Бања Лука	Реализација у току.
5.	С3:О1:ПГ1:Пр5 Изградња резервоарског простора	9.500.000,00	1.528.727,16	Одјељење за комуналне послове Исто као пројекат С3:О1:ПГ1:Пр3. Пројектне активности се реализују у складу са расположивим средствима. У току 2017. године започета је изградња резервоара треће висинске зоне у Улици браће	2011 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

С3:О1:ПГ3: Програм повећања саобраћајне ефикасности града							
				На основу информација добијених кроз рад радних група за праћење реализације Стратегије, утврђено је следеће:			
9.	С3:О1:ПГ3:Пр1 Генерални и идејни пројекат аутопута Градишка-Бања Лука-Купрес	Н/а		- Аутопут Чатрња-Гламочани у употреби од новембра 2011. године; - Реализују се активности на осталим фазама пројекта у складу са одлуком Владе РС. Урађена је Студија оправданости и Претходна студија утицаја. Апликација за преференцијални кредит достављена је ЕХИМ банци.	2010 - 2019	Влада РС; концесионари	Реализација у току.
10.	С3:О1:ПГ3:Пр2 Генерални и идејни пројекат примарних градских саобраћајница	Генерални пројекат: 2.800.000,00 КМ Идејни пројекат: 4.200.000,00 КМ		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2011 - 2019	Одјељење за саобраћај и путеве ЈП „Путевни Републике Српске“	Није реализовано.
11.	С3:О1:ПГ3:Пр3 Студија развоја јавног градског и приградског превоза путника	250.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2012 - 2019	Одјељење за саобраћај и путеве	Није реализовано.
12.	С3:О1:ПГ3:Пр4 Студија гаражног и паркинг простора	120.000,00	120.000,00	Реализовано кроз двије фазе, у 2011. и 2012. години. Уложена средства из буџета Града.	2011 - 2012	Одјељење за саобраћај и путеве	Реализовано.
13.	С3:О1:ПГ3:Пр5 Изградња гаражног и паркинг простора и имплементација Студије гаражног и паркинг простора	15.550.000,00	2.800.000,00	Током 2012. године, реализован пројекат изградње јавне гараже у Видовданској улици са 105 паркинг мјеста. Током 2017. године уведена ја наплата паркирања у Улицама Меше Селимовића (8 паркинг мјеста), Стевана Мокрањца (26 паркинг мјеста), Гавре Вучковића (4 паркинг мјеста), Цара Лазара (прије градског моста код ресторана Врбас) што укупно износи 63 паркинг мјеста. Нулта зона паркирања је новитет у тарифном систему која је започела са функционисањем 01.јула 2017.године. Нулта зона је формирана на начин да су појединачна паркиралишта из постојеће I зоне паркирања пребачена у »нулту зону« паркирања. У »нултој зони« цијена паркирања је остала иста али возачи	2008 - 2019	Одјељење за саобраћај и путеве	Реализација у току.

14.	S3:O1:ПГЗ:Пр6 Изградња и модернизација градске уличне мреже	16.000.000,00	6.493.218,74	своје четворсточкаше могу да паркирају најдуже 2 часа, након чега морају да напусте паркиралиште. Увођење нулте зоне за циљ има директно повећање обима паркирања у централној градској зони, омогућавање већем броју возача да користе паркиралиште, смањивање потребног кружења по паркиралишту у потрази за слободним паркингом, смањење гужви у зони паркиралишта и др. Такође, од јула 2017. године постављена је нова саобраћајна сигнализација, са допунским таблама различитих боја које дефинишу зону паркирања. Нулта зона је означена црвеном бојом, I зона жутом, а II зона зеленом бојом. У току 2017. године, реализоване су следеће активности: 1. Инвестиционо одржавање асфалтних саобраћајница је извршено у следећим улицама: Булевар Живојина Мишића (дио), Ђеде Кећмановића (дио), Српских устаника (дио), Тешана Подруговића (дио), Понирска (дио), Анке Дракулић (дио), Браће Подгорника (дио), Српских рудара, Ранка Шипке, Јовице Савинових, Милана Бранковића (дио), Максима Горког, Ранка Шипке, Српских рудара и др. Укупно је кроз инвестиционо одржавање утрошена средства у износу од 503.000,00 КМ. 2. Модернизација макардамских саобраћајница је извршена у следећим улицама: Весели Бријег, Краља Александра I Карађорђевића (код Павловић Турса), Јована Рашковића (отранак), Озренска, Арчибалда Рајса (отранак), Косте Јарића, Петра Великог (отранак), Стојана Бијелића, Владе Зељковића, Слободана Дубочанина, Давида Штрпца (отранак), Браће Кукрике (отранак), Тешана Подруговића (отранак), Дубичка (Милаковићи) и др. Укупно је модернизовано 2.523,00 m улица у вриједности од 205.000,00 КМ. 3. У оквиру реконструкције градских саобраћајница изведена је реконструкција у следећим улицама: Козарска (тротоар), Улица Карађорђева (тротоар), Војводе Пријезде	2008 - 2019	Одјељење за саобраћај и путеве	Реализација у току.
-----	--	---------------	--------------	--	-------------	--------------------------------	---------------------

				(тротоар), и др. Укупна вриједност изведених радова на реконструкцији је 91.543,08 КМ. 4. Инвестиционо одржавање, локалних и некатегорисаних путева. У оквиру инвестиционог одржавања извршена је санација на следећим локалним путевима: Куљани - Барловци - Церци, Поткозарје - Верићи, Бистрица - Горња Пискавица - Пискавица, и санација клизишта од регионалног пута за Бронзани Мајдан - Мијатовићи - мјесна црква - Горња Пискавица и др. Реализована средства у износу од 333.000,00 КМ. 5. Реконструкција локалних и некатегорисаних путева. Изведени радови на следећим локалним и некатегорисаним путевима: Долине - Шкорина кућа, Осоје - Марковићи - Петковићи, улица у Бронзаном Мајдану, пут за Верић поље, пут за Дојчиновиће, Вученовићи - Чубриловићи - Стара црква, пут за Дурбића Брдо (Житомислићка), пут за Брковиће, Горанов пут, Рачићи - Макивићи, Прњавор - Петровићи, ОШ Обровац - Босанчићи, пут у Радосавској, Ковачевићи - Вукелићи - Сарачица, Јанковићи - гробље, Рекавице 1 - Маличићи - Јакићи - Велики Рачићи, пут за Копрене и др. Реализована средства у износу од 294.000,00 КМ. 6. Изградња пута за Пријечане - реализација пројекта је у току, завршетак изградње се очекује у 6. мјесцу 2018. године. У 2017. години реализовано 22 %; утрошено 214.000,00 КМ. 7. Изградња кружне раскрснице код Ребровачке цркве - реализација пројекта је у току, завршетак изградње се очекује у 6. мјесцу ове године. У 2017. години није било реализације средстава, односно извођач је уведен у посао, али због техничких разлога нису извођени радови. 8. Изградња Источног транзита од улице Мајке Југовића до улице Стевана Булајића у Бања Луци - реализација пројекта је у току. Завршетак изградње се очекује у 5. мјесцу ове године. У 2017. години реализовано 15 %; утрошено 128.415,77 КМ. 9. Реконструкција саобраћајнице у улици Петра
--	--	--	--	--

15.	S3:O1:ПГЗ:Пр7 Припрема пројекта „Изградња обилазнице“	N/a		Великог у насељу Чесма у Бањалуци у дужини сса 800 m (од моста на ријеци Врбањи до православне цркве) - реализација пројекта је у току. Јавна набавка од стране Министарства је због техничког разлога расписана тек крајем 2017. године. Због временских услова увођење извођача у посао ће бити тек у март мјесецу ове године. Завршетак изградње се очекује у 7. мјесецу ове године. У 2017. години није било реализованих средстава. Укупно реализована средства у оквиру овог пројекта у току 2017. године су 1.768.958,85 KM. У току је израда студијске документације за побољшање магистралног пута М-16 Градишка – Бања Лука – Лашва (Cor network) са изградњом обилазнице око Бањалуке коју финансира Европска комисија.	Одјељење за саобраћај и путеве ЈП “Путеви РС“	2012 - 2019	Реализација у току.
16.	S3:O1:ПГЗ:Пр8 Изградња мостова	22.000.000,00	7.800.245,20	За реализацију овог пројекта, закључно са 2016. годином, реализована су средства у износу од 7.421.993,40 KM. У току 2017. године реализовано је следеће: - За потребе завршетка изградње viseћег моста у насељу Залужани у 2017. години потписан уговор у износу од 99.739,28 KM који ће бити реализован у току 2018. године. - У току 2017. године извршено рушење старог моста у Чесми у износу од 58.048,05 KM. - Обалоутврде у зони моста у насељу Чесма изграђене су у току 2017. године и уговорени радови износили су 202.984,67 KM; - У току 2017. године добијени Урбанистичко-технички услови, локацијски услови и потписан уговор за израду пројектне документације за изградњу Зеленог моста у износу од 17.479,80 KM. Укупно је реализовано: 378.251,80 KM.	Одјељење за саобраћај и путеве	2009 - 2019	Реализација у току.
17.	S3:O1:ПГЗ:Пр9 Имплементација Одрживог енергетског акционог плана (SEAPa) - транспорт	4.500.000,00	232.419,00	Бања Лука је у јануару 2017. године примљена у европску мрежу "CIVINET Словенија-Хрватска-Југоисточна Европа". Потписан уговор за имплементацију "Bike sharing" система. Вриједност уговора је 150.000,00 KM и активности ће бити реализоване у априлу 2018. године.	Одјељење за саобраћај и путеве	2011 - 2019	Реализација у току.

С3:О2:ЛИДЕР У ПРУЖАЊУ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛУГА -					
С3:О2:ПГ1: Улагање у капацитете (материјалне и техничке претпоставке)					
18.	С3:О2:ПГ1:Пр1 Дислокација Хирургије из центра града у КЦ Бања Лука	Н/а	Пројекат представља дио пројекта реконструкције „Универзитетске болнице -Клиничког центра“ Бања Лука, чија је реализација у току. Извор: www.kc-bl.com <i>Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт</i> Клиника за плућне болести УКЦ Републике Српске прва је клиника која је са старе локације у центру града преселила и почела са радом децембра 2017. године у новим просторијама УКЦ РС на Паприковцу, а иста има више од 1.500 m2 реконструисаног простора, капацитета 60 кревета. Централни медицински блок УКЦ-а је у потпуности реконструисан, у току су технички приједи одређеног броја спратова те се половином 2018. године може очекивати и пресељење Клинике за хирургију. Велики проблем представља недостатак паркинг мјеста за потребе УКЦ на Паприковцу	2012 - 2019	Министарство здравља и социјалне заштите РС Реализација у току.
19.	С3:О2:ПГ1:Пр2 Модернизација дијагностике и секундарне здравствене заштите	Н/а	Пројекат представља дио пројекта реконструкције „Универзитетске болнице -Клиничког центра“ Бања Лука, чија је реализација у току. Извор: www.kc-bl.com	2008 - 2019	Министарство здравља и социјалне заштите РС Реализација у току.
20.	С3:О2:ПГ1:Пр3 Дислокација психијатријске клинике на локацију КЦ Бања Лука	Н/а	Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2010 - 2019	Министарство здравља и социјалне заштите РС Није реализовано.
21.	С3:О2:ПГ1:Пр4 Изградња и санација објеката породичне медицине	5.500.000,00 9.843.713,55	У периоду реализације Стратегије, континуирано се реализују активности на изградњи и санацији објеката породичне медицине. Кроз пројекат HSEF, у сарадњи са Министарством здравља и социјалне заштите РС, закључно са 2014. годином, реализована су средства у износу од 9.417.162,05 КМ. У 2017. години завршена изградња објекта	2008 - 2019	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт Реализација у току.

				амбуланте породичне медицине и канцеларије мјесне заједнице у насељу Доња Кола.				
С3:О3: ИЗГРАДЊА СТАНОВА								
С3:О3:ПГ1: Изградња станова								
22.	С3:О3:ПГ1:Пр1 Станови за омладинску популацију – анализа могућности	100.000,00		Реализоване су активности на изради Стратегије непрофитног социјалног становања града Бања Лука за период 2015-2020. Документ је усвојен.	2013 - 2019	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику	Није реализовано.	
23.	С3:О3:ПГ1:Пр2 Изградња станова за породице за 4-оро и више дјеце	1.500.000,00	260.530,00	Изграђено 7 кућа са Министарством породице, за осму Град изградио темељ и прикључке на воду, канализацију. Град треба обезбједити и електро прикључак. Вриједност уложених средстава Града је 260.530,00 КМ, не располажемо подацима о висини улагања од стране надлежног Министарства. Пројекат реализован у 2013. години.	2009 - 2013	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику	Реализовано.	
24.	С3:О3:ПГ1:Пр3 Изградња стамбених објеката за породице погинулих бораца, ратних војних инвалида и бораца	5.500.000,00	5.592.667,99 (закључно са мјесцем октобром 2016. године)	Извршене су све активности које су Програмом потпуног стамбеног збрињавања и Уговорима о грађењу утврђене као обавезе Града Бања Лука- у поступку грађења стамбених објеката у насељу Ада (изграђени сви објекти, завршени сви радови, исходоване употребне дозволе за све радове и објекте): корисницима из реда чланова породица погинулих бораца и ратних војних инвалида од прве до четврте категорије (у складу са утврђеним коначним ранг-листама) на кориштење додијељено укупно 403 стана.	2008 - 2016	Одјељење за борачко-инвалидску заштиту	Реализовано.	

Табела 11. Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С4 (стање 31.12. 2017. године)

Редни број	Назив пројекта	Пројектована вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ (буџет Града и остали извори)	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Статус пројекта/ Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С4: ДОБРО ИНТЕГРИСАНА ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА							
С4:О4: ВИСОК НИВО ОДГОВОРНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА, УСТАНОВА И ПОЈЕДИНАЦА ЗА РАЗВОЈ ВЛАСТИТЕ СРЕДИНЕ							
С4:О1:ПГ1: Програм друштвено одговорног понашања							
1	С4:О1:ПГ1:Пр1 Интерактивни центар Бања Лука- Азил за псе	2.000.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2014 - 2019	Одјељење за комуналне послове	Није реализовано.
С4:О1:ПГ2: Односи са дијаспором							
2	С4:О1:ПГ2:Пр1 Унапређење односа са дијаспором	500.000,00	63.600,00	Реализација пројекта одвија се у континуитету од 2008.год., али због недостатка финансијских средстава није започета реализација значајнијих пројеката. Са представницима дијаспоре изналазе се модели сарадње путем узајамних годишњих посјета представника Града и представника дијаспоре. Током 2017. године, подржана је манифестација „Везени мост“ у организацији Заједнице удружења грађана Бања Лука са 2.000,00 КМ.	2008 - 2019	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику	Реализација у току.
С4:О2: ЛИЦА СА УМАЊЕНОМ РАДНОМ СПОСОБНОШЋУ И ТЕШКОЋАМА У КРЕТАЊУ, УКЉУЧЕНА У ПРИВРЕДНИ И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ ГРАДА							
С4:О2:ПГ1: Програм запошљавања лица са умањеном радном способношћу							
3	С4:О2:ПГ1:Пр1 Стимулисање запошљавања лица са умањеном радном способношћу	Н/а	16.500,00	У 2017. години суфинансирана 4 пројекта/програма путем Одјељена за борачко-инвалидску заштиту (Економска подршка незапосленим борцима ВРС из стања социјалне потребе-набавка пластеника,	2012 - 2019	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику Одјељење за борачко-инвалидску заштиту	Реализација у току.

				Подршка развоју неформалног запошљавања ратних војних инвалида, ампутираца, Набавка пластеника и обука за пластеничку производњу за чланове организације обољелих од ПТП-а и Пројекат набавке пластеника).			
4.	S4:O2:ПГ 1:Пр2 Волонтирање лица са умањеном радном способношћу	N/a		Реализовани следећи пројекти: - „Право на шансу“, подржан са 2.000,00 КМ од стране Града у сарадњи са Омладинским комуникативним центар; - „Локални волонтерски сервис“ подржан са 5.000,00 КМ од стране Града у сарадњи са Омладинским комуникативним центар. - „ХО Партнер“ – пројект Асистент у настави у Центру „Заштити ме“ подржан од стране Града средствима у износу од 1.600,00 КМ С обзиром да се ради о реализацији права из области социјалне заштите средства су већим дијелом из буџета Града, партнери кроз пројекте суфинансирају трошкове више од 100.000,00 КМ годишње. Реализована су два пројекта која се кроз програм УНДП-а, реализују УГ „Моја лука“ и ХО „Партнер“.	2012 - 2015	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику	Реализовано.
5.	S4:O2:ПГ 1:Пр3 Пројекат партнерство у заједници	600.000,00	600.000,00		2009 - 2015	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику	Реализовано.
С4:О2:ПГ 2: Прилагођавање саобраћајне инфраструктуре и других грађевинских објеката несметаном кретању особа са тешкоћама у кретању							
6.	S4:O2:ПГ 2:Пр1 Универзални дизајн- увођење непрекинутог ланца у праксу	200.000,00		Планом и програмом рада Одјељења за просторно уређење у 2017. години није била предвиђена израда наведеног пројекта.	2016 - 2019	Одјељење за просторно уређење	Није реализовано.
7.	S4:O2:ПГ 2:Пр2 Отклањање постојећих баријера за лица са тешкоћама у кретању	200.000,00	10.000,00	Активности у оквиру овог пројекта реализоване су у току 2017. године изградњом приближно 30 рампи за лица са тешкоћама у кретању у износу од 10.000,00 КМ.	2008 - 2015	Одјељење за саобраћај и путеве	Реализација у току.

C4:O3: БАЊА ЛУКА ГРАД ИНФОРМАТИКЕ							
C4:O3:ПГ1: Програм унапређења система управљања јавном администрацијом							
8.	C4:O3:ПГ1:Пр1 МИС-информације и уезаност институција Града	10.000.000,00	111.098,60	Са појединим партнерима (комунална предузећа) остварена електронска размјена података (за потребе издавања урбанистичких сагласности). Дигитализација просторно планске документације, Регистар формалности (списак свих услуга АСБЈ), мапа града доступни на сајту града. Потребна додатна финансијска средства и споразуми међу институцијама града за даљу реализацију. У 2017. године набављена су два архив сервера (вриједности 24.312,60 КМ). Такођер, у 2017. години уговорена је и реализована израда документа Пројекат дигитализације архиве (6.786,00 КМ).	2008 - 2019	Одјек за информатику	Реализација у току.
C4:O3:ПГ2: Увођење нових информационо-технолошких услуга у граду							
9.	C4:O3:ПГ2:Пр1 Изградња ИТ инфраструктуре	15.000.000,00		Пројекат, који се односи на централно управљање саобраћајем и видео надзором над јавним површинама и објектима на подручју Града Бања Лука (ЦАУС), није реализован због недостатка финансијских средстава, која је потребно обезбиједити из кредитних линија, IPA фонда или кроз јавно – приватно партнерство.	2008 - 2019	Одјељење за комуналне послове Одјек за информатику	Није реализовано.
10.	C4:O3:ПГ2:Пр2 Увођење приступних тачака за бежични интернет	1.600.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2012 - 2019	Одјек за информатику	Није реализовано.

11.	C4:O3:ПГ2:Пр3 Пријемна GPS технологије у оквиру градског саобраћаја	6.000.000,00		Пројекат није реализован због недостатка финансијских средстава.	2012 - 2019	Одјељење за саобраћај и путеве	Није реализовано.		
12.	C4:O3:ПГ2:Пр4 Отварање INFO POINTA	200.000,00	48.000,00	Отворен туристички инфопоинт у надлежности Туристичке организације града Бања Лука у 2012. години. Сва средства за реализацију пројекта у износу од 48.000,00 КМ, обезбјеђена су од стране донатора. Одржавање и унапређење софтвера. Активност се одвија континуирано. Уложена средства у периоду од 2010 - 2014. године, обухватају активности које се односе на одржавање ГИС-а за период 2010 - 2014. године тј: проширивање модула, набавку лиценци и рачунарске опреме. ГИС пројекат је дугогодишњи пројекат, без тачно дефинисаног крајњег рока. Због тога се не може прецизно говорити о степену, тј. проценту извршења самог пројекта, али ако се посматра само увођење и имплементација овог софтвера у рад Одјељења може се рећи да је овај пројекат реализован. Да би у свом пуном обиму заживио у свакодневној употреби неопходно је да и друге организационе јединице Градске управе допринесу истом, и то кроз припрему и унос података свако из свог ресора.			2012 - 2013	Одјек за информатику Туристичка организација града Бања Лука	Реализовано.
13.	C4:O3:ПГ2:Пр5 Увођење и пријемна ГИС технологије у оквиру просторног планирања	3.200.000,00	360.224,00		2008-2019	Одјељење за просторно уређење Одјек за информатику	Реализовано.		

C4:O4: СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ И СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА						
C4:O4:ПГ1: Програм социјалне помоћи и подршке						
	Активности се реализују у континуитету. Сваке године Град финансира карте за превоз за Роме, продужени боравак и набавку књига за дјецу из породица са 4 и више дјеце, те за дјецу Рома. Суфинансира се и накнада за смјештај дјеце у вртићима. <i>Одјељење за културу, туризам и социјалну политику</i> Током 2017. године Одјељење за културу,туризам и социјалну политику за куповину мјесечних карата за ученике и студенте из ромске популације реализовало је средства у износу од 1.500,00 КМ.За образовање ове популације (набавка уџбеника и прибора) реализовано је 5.730,00 КМ, односно укупан износ за наведене активности је 7.230,00 КМ. За куповину уџбеника за дјецу из породица са 4 и више дјеце реализована су средства у износу 8.970,00 КМ. <i>Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт</i> Суфинансира се и накнада за смјештај дјеце у вртићима која је у 2017. години износила око 350.000,00 КМ.					
	Активности реализоване у складу са финансијским могућностима Града. Претходно реализовани пројекти: Подршка адаптацији и стављању у функцију Дома пензионера БЛ, Адаптација постојећих стамбених објеката у власништву вулнерабилних група корисника, додјела субвенција за комуналија и др. Током 2015. године, израђена је					
14.	C4:O4:ПГ1:Пр1 Програми за дјецу	10.000.000,00	3.396.216,50	2008 - 2019	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт и друге надлежне институције	Реализација у току.
15.	C4:O4:ПГ1:Пр2 Стамбено збрињавање социјално угрожених грађана	10.000.000,00	6.535.000,00	2008 -2019	Одјељење за културу, туризам и социјалну политику и друге надлежне институције	Реализација у току.

				и усвојена Стратегија непрофитног становања града Бања Лука за период 2015-2020. година. Током 2016. године, усвојена је Одлука о становима у својини града која регулише начин управљања истима. ЈУ „Центар за социјални рад“ континуирано проводи активности додјеле станова социјално најугроженијим у складу са Правилником кад имају расположиву стамбену јединицу. Није било утрошених средстава за овај пројекат.			
16.	S4:O4:ПГ1:Пр3 Социјална заштита борацких категорија	15.000.000,00	3.216.264,74 KM	1. У 2017. години додијељена је једнократна новчана помоћ за 1.954 корисника борацко-инвалидске заштите са подручја Града Бања Лука (100 дјеце погинулих бораца-редовних ученика/студената, у износу од по 100,00 KM, за суфинансирање трошкова набавке уџбеника, 1.808 лица из реда корисника борацко-инвалидске заштите за суфинансирање трошкова лијечења и у 46 случајева суфинансирање трошкова сахране умрлих демобилисаних незапослених бораца) укупан износ додијељених средстава је 406.000,00 KM; 2. За суфинансирање редовних активности 10 удружења из области борацко-инвалидске са статусом удружења од интереса за Град Бања Луку, у 2017. години додијељен је износ од 228.000,00 KM; 3. За суфинансирање 43 пројекта/програма 10 удружења из области борацко-инвалидске са подручја Града Бања Лука, у 2017.	2013 - 2019	Одјељење за борацко инвалидску заштиту	Реализација у току.

				години додијељен је износ од 161.466,00 КМ; У току 2017. године по сва три наведена основа, у циљу заштите и побољшања социјалног положаја корисника борачко-инвалидске заштите са подручја Града Бања Лука, из буџета Града Бања Лука додијељен је укупан износ од 795.466,00 КМ.			
C4:O5: РЕАЛИЗОВАНИ ПРИОРИТЕТИ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ							
C4:O5:ПГ1: Унапређење животних услова и учешћа младих људи у друштвеним активностима града							
17.	C4:O5:ПГ1:Пр1 Анализа имплементације мјера Омладинске политике Града Бања Лука (2007-2011)	20.000,00	954.484,98	Имплементиране мјере и задаци утврђени документом „Омладинска политика града Бања Лука за период 2007-2011. година“. Реализована средства из буџета за овај пројекат су 954.484,98 КМ, при чему се водило рачуна о реалним могућностима буџета Града у свакој календарској години, као и потенцијалним средствима из свих других могућих извора. Средства за анализу имплементације нису утрошена, приказана су укупна средства за реализацију омладинске политике у периоду 2007-2012. год.	-2012	Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт	Реализовано.

Табела 12. Преглед реализације пројеката у оквиру стратешког циља С5 (стање 31.12. 2017. године)

Редни број	Назив пројекта	Процјењена вриједност укупних улагања у КМ	До сада реализована средства у КМ за 2015. г.	Опис реализованих активности	Период реализације	Надлежно одјељење	Статус пројекта/ Напомена
СТРАТЕШКИ ЦИЉ С5: РЕВИТАЛИЗИРАНО СЕОСКО ПОДРУЧЈЕ ГРАДА СА ОБЕЗБЕЂЕНИМ УСЛОВИМА ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ							
С5:О1: УСКЛАЂЕН РАЗВОЈ СЕОСКОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА							
С5:О1:ПГ1: Програм развоја сеоских мјесних заједница							
1.	С5:О1:ПГ1:Пр1 Положај и улога жене у руралном развоју града	50.000,00		У оквиру реализације пројекта „Економско оснаживање социјално и материјално угрожених особа и младих кроз производњу поврћа у пластеницима“, у сарадњи са невладином хуманитарном организацијом „Muslim –AID“ Сарајево проведена је едукација свих кандидата (50% су биле жене) који су испунили услове прописане Правилником. Одржан је дневни курс из области пластеничке производње на којој су добили приручнике о узгоју поврћа у пластеницима, и садни/сјеменски материјал. Такође, свим корисницима су дате контакт информације на које се могу обратити у случају нејасноћа, недоумица или евентуалних проблема у току производње у првој години.	2012-2019	Центар за развој пољопривреде и села	Није реализовано.
2.	С5:О1:ПГ1:Пр2 Стратегија руралног развоја града Бања Лука 2010-2015. – област просторног планирања и инфраструктуре	90.000.000,00	23.679.579,17	Центар за развој пољопривреде и села У току 2017. године, техничка служба Центра је обављала послове везане за редовно и интервентно одржавање водоводних објеката и дистрибутивне мреже, дезинфекцију и узорковање воде, наплату утрешка воде, изградњу као и прикључке нових потрошача. На основу Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о организовању и	2010 - 2019	Центар за развој пољопривреде и села Одјељење за комуналне послове	Реализација у току.

				усклађивању пословања Центра за развој и унапређење села Бања Лука (Сл.гл. Града Бања Лука, број 11/17) и Рјешења о именовању Комисије за примопредају водовodne инфраструктуре, која је била у надлежности Центра (бр. 12-Г-696/17 од 24.03.2017. године), извршено је преузимање документације и објеката водоводног система „Гашића Врело“ од стране „Водовод“ а.д. Бања Лука. Такође су преузети и следећи локални водоводи: Голеша, Павловац, Мотике, Средовац, Верићи, Поткозарје и Карановац. Уложена средства у току 2017. године су: 230.590,17 KM. <i>Одјељење за комуналне послове</i> У области јавне расвјете, придржавајући се оперативног плана и у оквиру расположивих средстава изведени су радови на редовном одржавању јавне расвјете. У току 2017. године, на одржавање је утрошено 60.000,00 KM. <i>Градска развојна агенција</i> У 2017. години реализован већио дио пројекта „Успостављање инфраструктуре за пружање стручне подршке за унапређење конкурентности и развој тржишта у сектору мљкарства“ суфинансиран од стране USAID/SWEDEN FARMA II PROJEKTA. Укупна вриједност пројекта 63.063,00 KM. Реализоване активности: адаптација простора за радионицу за прераду млијека, набавка опреме потребне за провођење практичних вјежби у области прераде млијека, обука професора школе, израда приједлога програма	Градска развојна агенција	
--	--	--	--	--	---------------------------	--

				оспособљавања за прерађиваче млијека, обука прве групе фармера, провођење практичне наставе ученика школе и студента, затим обуке у вези са брендирањем, маркетингом, приступом тржишту и функционалним организовањем те нова менторинг шема за фармере који се желе бавити прерадом на свом газдинству.				
C5:O1:ПГ2: Стварање услова за јачање пољопривредне производње								
3.	C5:O1:ПГ2:Пр1 Пројекат оснивања Центра за сертификацију пољопривредних и прехранбених производа	10.000.000,00		Пројекат није реализован, у надлежности Републике.	2008 - 2015	Центар за развој пољопривреде и села	Није реализовано.	
C5:O2: СТВОРЕНИ УСЛОВИ ЗА ИНТЕГРАЛНИ РАЗВОЈ СЕОСКОГ ПОДРУЧЈА								
C5:O2:ПГ1: Рурални развој								
4.	C5:O2:ПГ1:Пр1 Студија Руралног интегралног развоја на подручју кањона Врбаса и платоа Мањаче	40.000,00	40.000,00	Студија припремљена и усвојена. У припремним активностима равноправно су учествовали и Туристичка организација града и Центар за развој и унапређење села.	2008	Градска развојна агенција	Реализовано.	
5.	C5:O2:ПГ1:Пр2 Студија интегралног развоја сеоског подручја у сјеверном и западном дијелу града	40.000,00	40.000,00	Студија припремљена и усвојена. У припремним активностима равноправно су учествовали и ТОБЛ и ЦРУС.	2008 - 2009	Градска развојна агенција	Реализовано.	
6.	C5:O2:ПГ1:Пр3 Стратегија руралног развоја Града Бања Лука 2010-2015.- Област пољопривреде,	90.000.000,00		I Реализација подстицајних средстава за развој пољопривредне производње за 2017. годину Већ низ година подстицаје за развој	2010 - 2019	Центар за развој пољопривреде и села	Реализација у току.	

шумарства и лова; Област микро, малих и средњих предузећа; Област туризма	3.172.654,44 2017. година I Подстицаји у пољопривреди 844.000 KM (буџет) - 345 кандидата (укупно пријављено) од тога: - 42 кандидата (одустало) - 21 кандидата (одбијено) Реализовано =794.644,50 KM	пољопривредне производње Центар реализује као: - директна подстицајна средства-за суфинансирање набавке грађевинског материјала за објекте за смјештај домаћих животиња, опреме за дораду и прераду пољопривредних производа у анималном и биљном сегменту, пољопривредне механизације и премије за одгој квалитетно приплодних јуница и пчелиња друштва, која се додјељују из намјенских буџетских средстава, - индиректни подстицаји- који подразумијевају производњу и дистрибуцију сортног сјемена стрних жита по регресираним цијенама, произведеног на РЕЦ „Мањача“, пружање услуга у примарној пољопривредној производњи и едукацији пољопривредних произвођача, ђака и студената. У 2017. години реализована су подстицајна средства у укупном износу од 794.644,50 KM, која су добила 282 кандидата и то: Подстицаји (субвенције) = 737.426,50 KM -148 кандидата Премиије за стеоне јунице = 25.400,00 KM -51 кандидат Премиије за пчелиња друштва = 31.818,00 KM -83 кандидата II Реализација Програма кориштења средстава од накнаде за претварање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе за 2017.годину У марту 2017. Године сачињен је	Одјељење за привреду Градска развојна агенција и јавне градске институције	
---	--	--	--	--

				Програм кориштења средстава од накнаде за претварање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе за 2017. годину на који је дата сагласност Скупштине Града закључком бр. 07-013-242/17. Расподела средстава је извршена на слиједећи начин: Уређење деградираних и запуштених површина =165.460,20 KM -45 кандидата Поправка и побољшање плодности земљишта =121.656,85 KM -44 кандидата Мелиорација пољопривредног земљишта =40.097,70KM -8 кандидата Укупно 97 кандидата. III Реализација пројекта „Економско оснаживање социјално и материјално угрожених особа и младих кроз производњу поврћа у пластеницима“ за 2017.годину Центар је у сарадњи са невладином хуманитарном организацијом “Muslim-AID“ Сарајево реализовао наведени пројекат у складу са закљученим споразумом о сарадњи (бр.254/17) и реализацији пројекта и донешеним Правилником о условима и начину остваривања права на дојелу пластеника. Пројекат је успјешно завршен, пластеници површине 100m2 са пратећом опремом постављени су код 20 корисника, а Центар је за његову реализацију из намјенских средстава за			
	-111 кандидата (укупно пријављено)од тога: -14 кандидата (одбијено) Реализовано = 327.214,75 KM			III Дојела пластеника -20 кандидата Реализовано = 19.600,00 KM			

				IV Урбана пољопривреда Реализовано =15.000,00KM	IV У току 2017. године Центар за развој пољопривреде и селс учествовао је у реализацији пројекта „Локална партнерства за запошљавања-Урбана пољопривреда“ У марту мјесecu је потписан Меморандум о партнерству, чији су потписници Градоначелник Игор Радојичић, директор Центра Драшко Илић и декан Пољопривредног факултета Никола Мишић. Финансијско учешће Центра у овом пројекту износи 15.000,00 KM. РЕЦ „Мањача“ -Производња разних жита (озима, јара, сјеменска и за исхрану стоке), као и производња крмне смјеше и узгој хељде.	У оквиру подстицајних средстава за развој пољопривредне производње, пружа се подршка за оснивање мини погона у пољопривреди. Ова газдинства запошљавају раднике, прижајући подршку овим произвођачима доприносимо унапређењу њихове производње, проширењу капацитета и најзначајнији сегмент – отварање нових радних мјеста. У току 2017. године, подржана су 44 кандидата – комерцијална газдинства у износу од 324.285,11 KM.	687.954,11	С5:О2:ПГ1:Пр4 Развој мини погона на пољопривредним газдинствима у руралном подручју	2008 - 2019	Центар за развој пољопривреде и села	Реализација у току.
--	--	--	--	---	--	--	-------------------	--	--------------------	---	----------------------------

C5:O3: ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И БИОЛОШКИХ РАЗНОВРСНОСТИ				
C5:O3:ПГ2: Очување и унапређење природних и биолошких разноврсности				
Одјељење за комуналне послове				
Није било реализованих активности у току 2017. године.				
8.	C5:O3:ПГ2:Пр1 Студија очувања аутохтоних биљних и животињских врста	100.000,00	53.000,00	Центар за развој и унапређење села У претходне три године, Центар је у реализацији програма очувања анималних генетских ресурса, формирао стадо краткорогатог говеда из групе – <i>Bos brachyotus europaeus</i>, аутохтоног поријекла <i>Bos taurus domesticus</i> Lineus 1758. Чињеница је да за њихово држање нису потребна већа улагања јер нису захтевна у погледу исхране. Тренутно стадо броји 39 грла. И свега предходно наведеног, истичући важност очувања аутохтоних раса, предлажемо подршку овом пројекту. Вриједност пројекта у 2017. години је 12.000,00 КМ
			2014 - 2019	Одјељење за комуналне послове Центар за развој пољопривреде и села
				Реализација у току.

ОБРАЂИВАЧ:

Одјељење за локални економски развој

и стратешко планирање

НАЧЕЛНИК

Раденко Лакетић, дипл.инж. шумарства

ПРЕДЛАГАЧ:

Градonaчелник

Мр Игор Радојичић